

26. Europaudvalgsmøde 27/2 2009

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 2928 (miljø) den 2. marts 2009

Formanden gjorde opmærksom på, at der var et særligt klimapunkt på miljøministerens dagsorden, punkt 10, og at det derfor var naturligt, at klima- og energiministeren kom i Europaudvalget, og at han med det samme gav ordet til hende. Formanden sagde, at de derefter ville byde miljøministeren velkommen til fremlæggelsen af de øvrige dagsordenspunkter.

Efter behandlingen af punkt 10 gav formanden ordet til miljøministeren.

Miljøministeren: Jeg kan henvise til det samlenotat om Rådsmøde (miljø) den 2. marts (miljødelen), som blev sendt til udvalget den 18. februar 2009.

Punkterne 1 til 4, der er på dagsordenen for rådsmødet, forelægges alle til orientering.

Punkterne 5 til 8 forelægges til forhandlingsoplæg, fordi formandskabet søger at opnå 1. behandlingssænkning med Parlamentet.

Efter miljøministerens forelæggelse af dagsordenspunkterne bad **Lone Dybkjær** formanden ved en senere lejlighed overveje, om Europaudvalget ikke kunne få forhandlingsmandaterne forelagt først og orienteringspunkterne senere. Det var en procedure, andre ministre var begyndt at bruge, og den kunne hun godt lide.

1. Bidrag til Det Europæiske Råds forårsmøde (19.-20. marts 2009)

– *Vedtagelse af Rådets konklusioner*

Rådsmøde 2928 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 19-20/3-09 – bilag 2 (revideret

kommenteret dagsorden for mødet i DER)

Rådsmøde 2928 – bilag 3 (udtalelse fra MPU)

Miljøministeren: Punktet forelægges til orientering.

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner, som Miljøministerrådets bidrag til stats- og regeringschefernes forårstopmøde i Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2009.

Jeg kan generelt støtte formandskabets udkast til rådskonklusioner og er enig i de miljøpolitiske prioriteter, der fokuseres på.

Den del af rådskonklusionerne der vedrører klima har klima- og energiministeren allerede tidligere orienteret udvalget om.

Derfor vil jeg gerne fremhæve tre ting.

For det første vigtigheden af, at Rådet understreger, at bæredygtigt forbrug og produktion er et væsentligt element i at opnå en bæredygtig og konkurrencedygtig europæisk økonomi.

Her er det vigtigt, at Rådet peger på fremme af offentlige grønne indkøb og udvikling af indsatser for at opnå en ressourceeffektiv økonomi og opfordrer til, at der

bl.a. udvikles markedsbaserede instrumenter og dynamiske miljøkrav til at fremme produkter med højt potentiale for energi- og ressourcebesparelser.

For det andet er jeg godt tilfreds med, at det understreges, at miljø- og energieffektive teknologier og grønne produkter skal fremmes mest muligt med henblik på at skabe en low-carbon, ressourceeffektiv og miljømæssig bæredygtig økonomisk udvikling.

Integration af miljøeffektiv teknologi i sektorpolitikker kan være et middel til at afkoble miljøpåvirkningen fra den økonomiske vækst og miljøteknologi kan på samme tid bidrage til økonomisk vækst og jobskabelse.

For det tredje er jeg meget tilfreds med, at der fortsat er stor fokus på biodiversitetens vitale betydning for samfundet, økonomien og et sundt miljø samt at Rådet støtter udviklingen af et internationalt videnskabspanel.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening - IPPC) (omarbejdning)

– Orienterende debat

KOM (2007) 0844

Rådsmøde 2928 – bilag 1 (samlenotat side 8)

KOM (2007) 0844 – bilag 1 (grundnotat af 7/10-08)

KOM (2007) 0844 – bilag 2 (svar på spm. i MPU om BREF-dokumenterne)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 138, side 454 (seneste behandling i EUU 28/11-08)

Miljøministeren: Punktet forelægges til orientering.

Formandskabet har lagt op til en politisk drøftelse af forslaget.

På rådsmødet i december var en lang række lande kritiske overfor BREF-dokumenternes styrkede rolle. Der var også en del modstand mod skærpede grænseværdier og skærpede krav til de større fyringsanlæg.

Det er jeg ikke enig i. Jeg vil fortsat gøre alt hvad jeg kan for, at BREF-dokumenterne gøres bindende, så medlemslandene forpligtes til ikke at fastsætte emissionsgrænseværdier, der overstiger de niveauer, der kan sikres ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik. Det bør derfor kun være i helt særlige tilfælde - der er fastlagt i direktivet - at godkendelsesmyndigheden skal kunne fastsætte emissionsgrænseværdier, der overstiger de niveauer, der er fastsat i BREF-dokumenterne.

For mig vil det betyde en klar forbedring af miljøet og samtidig sikre ens konkurrencevilkår i EU.

Jeg lægger også fortsat vægt på, at der sker en skærpelse af mindstekravene til emissionsgrænseværdier for kraftvarmeværker og store fyringsanlæg, og at de store anlæg skal leve op til BAT senest i 2016.

Jeg støtter også den foreslåede udvidelse af listen over godkendelsespligtige virksomheder. Det vil være med til at forbedre miljøet og give danske virksomheder en konkurrencefordel, fordi vi er langt fremme med udvikling af miljøteknologi.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at dette punkt vedrørte IPPC, altså de store industrielle anlæg herunder kraftværkerne, og tilføjede, at hun gik ud fra, at Danmark også i denne sag, som man havde gjort under klima- og energipakken, støttede, at der skulle være et maks-udslipkrav på CO₂ fra de store værker, altså specifikt fra kræftværkerne. Der var lavet ændringsforslag i Europa-Parlamentet, tilføjede Anne Grete Holmsgaard, men hun vidste ikke præcis, hvor langt i proceduren det var kommet.

Miljøministeren svarede, at de store kraftværker ikke var omfattet af IPPC-reguleringen og heller ikke ville blive det i det nye forslag.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at det jo var rigtigt, at i dag havde man reguleret alle mulige udslip fra skorstene, men ikke CO₂, og at hun syntes, det var interessant, at vi havde reguleret for alt muligt andet, men ikke for vores største miljøudfordring og energiudfordring, der var at få CO₂-udslippet ned.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at grunden til at hun rejste det spørgsmål nu, dels var, at der var ændringsforslag fra Parlamentet, og at der også havde været det, da klima- og energipakken blev behandlet, hvor det så bare havde ligget under CO₂-lagringsdirektivet, dels at Danmark havde støttet, at der kom en sådan begrænsning på CO₂ pr. kwh. Det havde man gjort under klima- og energipakken, sagde Anne Grete Holmsgaard, og hun mente, at det så måtte være logisk, at man også støttede det her, når man skulle i dialog med Europa-Parlamentet om at støtte det ændringsforslag, der lå.

Formanden tilføjede, at det samme havde den amerikanske regering netop annonceret, at de ville gøre, for så vidt angik kraftværker i Amerika.

Miljøministeren sagde, at det selvfølgelig, som Anne Grete Holmsgaard havde sagt, var en diskussion, der havde fundet sted på en anden måde tidligere, og at han derfor selvfølgelig også gerne ville overveje, hvordan og hvorledes man kunne se på det forslag, når man fik en diskussion omkring det. Det var klart, at Danmark, som miljøministeren også havde sagt tidligere, ikke havde en ny holdning til det. Han havde bare præciseret, at det ikke var en del af dette forslag, og at de så måtte overveje, hvordan de skulle se på det. Så Anne Grete Holmsgaard måtte opfatte dette som en tilkendegivelse fra miljøministeren om, at det overvejede han selvfølgelig. Miljøministeren gentog det, han havde sagt i Miljøudvalget, at det var ikke sådan, at de skiftede holdning, fordi de bevægede sig rundt i verden på forskellige områder.

3. Forslag til Rådets beslutning om et midlertidigt forbud mod brug og salg i Ungarn af genetisk modificeret majs (Zea mays L. linje MON 810), der udtrykker genet Bt cry1A(b), i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF

– *Vedtagelse*

KOM (2009) 0012

Rådsmøde 2928 – bilag 1 (samlenotat side 30)

EUU alm. del (05) – bilag 410 (grundnotat af 12/9-06)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (06) – bilag 217, side 858 FO (forhandlingsoplæg forelagt 9/2-7)

Miljøministeren: Se punkt 4.

4. Forslag til Rådets beslutning om midlertidigt forbud mod brug og salg i Østrig af genetisk modificeret majs (Zea mays L. linje T25) i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF

og

Forslag til Rådets beslutning om midlertidigt forbud mod brug og salg i Østrig af genetisk modificeret majs (Zea mays L. linje MON810) i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF

– *Vedtagelse*

KOM (2009) 0051 og KOM (2009) 0056

Rådsmøde 2928 – bilag 1 (samlenotat side 38)

EUU alm. del (04) – bilag 69 (grundnotat af 25/11-04)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (07) – bilag 43, side 132 (seneste behandling i EUU 26/10-07)

EUU alm. del (06) – bilag 130, side 637 (behandlet i EUU 15/12-06)

(042) side 733 FO (forhandlingsoplæg forelagt 17/6-05)

Miljøministeren: Punkterne 3 og 4, der handler om GMO'er, forelægges sammen til orientering.

De tre GMO-sager, hvor medlemslande har brugt beskyttelsesklausulen (artikel 23) i udsætningsdirektivet til at forbyde dyrkning af allerede EU-godkendte GMO'er drejer som om tre gammelkendte sager, som har været forelagt til forhandlingsoplæg tidligere. Nemlig Østrigs forbud mod de to GMO-majs MON 810 og T25 og Ungarns forbud mod GMO-majsen MON 810.

For alle tre sager gælder, at Danmark stemte imod Kommissionens forslag om at ophæve de nationale forbud og Rådet afviste Kommissionens forslag med kvalificeret flertal.

Begrundelsen var dels, at begge majslinjer (MON810 og T25) i sin tid blev godkendt efter det gamle udsætningsdirektiv, og dermed ikke er vurderet efter det

nye udsætningsdirektiv, som indeholder harmoniserede kriterier for miljørisikovurdering.

Der foreligger ikke nye oplysninger i sagen, der vedrører begrundelsen for at afvise Kommissionens forslag. MON 810 og T25 er fortsat ikke godkendt og risikovurderet efter det nye udsætningsdirektiv.

Jeg vil derfor stemme imod Kommissionens forslag.

Per Clausen sagde, at han selvfølgelig var tilfreds med den holdning, regeringen lagde frem omkring GMO-punkterne. Man kunne selvfølgelig filosofere lidt over, hvad der drev Kommissionen til at genfremsætte forslag, som en gang var blevet stemt ned.

Pia Adelsteen sagde, at hun var blevet så glad, da hun hørte, at miljøministeren ville sige nej til GMO-majs, fordi hun var stor modstander af GMO.

FO 5. EMAS – EU's ordning for miljøledelse og miljørevision

– Tidlig forelæggelse

KOM (2008) 0402

Rådsmøde 2928 – bilag 1 (sammenotat side 46)

KOM (2008) 0402 – bilag 3 (revideret grundnotat af 25/9-08)

Rådsmøde 2928 – bilag 3 (udtalelse fra MPU)

Handlingsplanen for bæredygtigt forbrug og produktion

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 138, side 459 (seneste behandling i EUU 28/11-08)

EUU alm. del (08) – bilag 44, side 52 (behandlet i EUU 10/10-08)

EUU alm. del (072) – bilag 463, side 1312 (behandlet i EUU 19/9-08)

Miljøministeren: Sagen forelægges til forhandlingsoplæg, fordi formandskabet har meddelt, at man søger at opnå enighed med Europaparlamentet i 1. behandling.

Jeg støtter generelt forslaget, som har til formål at styrke EMAS ordningen ved at gøre den mere effektiv og attraktiv. Jeg er enig i, at der er behov for at justere ordningen, således at flere organisationer tilslutter sig og deres miljøpræstationer forbedres.

Jeg er især tilfreds med, at forslaget lægger større vægt på, at alle lovbestemte miljøkrav skal overholdes af den EMAS registrerede virksomhed, for at man kan blive og forblive registreret.

Jeg er også tilfreds med forslaget om at styrke miljørapporteringen ved anvendelse af nøgleindikatorer f.eks. vedrørende energieffektivitet, vand, affald, emissioner mv. på nøgleområder samt udvikling af branchespecifikke indikatorer, som organisationerne kan benytte sig af.

Udover at der sker en forbedring af organisationernes miljøpræstationer, er jeg tilfreds med, at tilmeldte organisationer kan opnå en konkurrencefordel, ikke mindst på baggrund af, at EMAS gøres global.

FO Jeg vil derfor støtte formandskabet i at opnå enighed med Parlamentet i 1. behandling.

Pia Adelsteen sagde, at DF ikke havde problemer med forhandlingsoplægget.

Lone Dybkjær sagde, at de radikale ikke havde noget problem med forhandlingsoplægget.

FO 6. Miljømærker – Blomsten

– Tidlig forelæggelse

KOM (2008) 0401

Rådsmøde 2928 – bilag 1 (samlenotat side 54)

KOM (2008) 0401 – bilag 3 (revideret grundnotat af 25/9-08)

KOM (2008) 0401 – bilag 5 (svar på spm. i MPU om blomsterforordningen)

Rådsmøde 2928 – bilag 3 (udtalelse fra MPU)

EUU alm. del (072) – svar på spørgsmål 169 (af 10/10-08 om at lade EU-miljømærket, blomsten, omfatte fødevarer)

KOM (2008) 0401 – bilag 4 (henvendelse af 9/10-08 fra Forbrugerrådet)

Handlingsplanen for bæredygtigt forbrug og produktion

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 138, side 459 (seneste behandling i EUU 28/11-08)

EUU alm. del (08) – bilag 44, side 52 (behandlet i EUU 10/10-08)

EUU alm. del (072) – bilag 463, side 1312 (behandlet i EUU 19/9-08)

Miljøministeren: Sagen forelægges til forhandlingsoplæg, fordi formandskabet har meddelt, at man søger at opnå enighed med Europa-Parlamentet i 1. behandling,

FO Jeg støtter generelt forslaget og er enig i, at ordningen fortsat skal være på frivillig basis. For mig er det vigtigt, at ordningen forbliver troværdigt, livscyklusbaseret og 3. partscertificeret.

Jeg er enig i sigtet med at forenkle kriterieudviklingen og indføre en mere simpel kontrol, såfremt det ikke sker på bekostning af troværdighed, herunder miljø, sundhed og kvalitet.

Der er tre punkter, som jeg lægger vægt på.

For det første ønsker jeg grundlæggende ikke at fødevarer skal omfattes af ordningen, da dette vil kunne skabe forvirring i forhold til økologimærket. Der må derfor som minimum stilles krav om, at miljømærkede fødevarer som udgangspunkt er økologimærkede.

For det andet er det vigtigt, at gebyrerne dækker de administrative omkostninger 'Miljømærkning Danmark' vil få i forbindelse med administrationen af ordningen - på samme måde som det nuværende gebyrsystem.

For det tredje lægger jeg vægt på, at substitution af farlige stoffer efter f.eks. eco-design direktivet og REACH-forordningen anvendes aktivt i kriterieudviklingen på en måde, der sikrer miljømærkede produkter et forspring i forhold til markedets øvrige produkter.

Per Clausen erklærede sig enig med miljøministeren, når han stillede sig afvisende overfor at tage fødevarer med, og sagde, at han også var enig med miljøministeren i, at den forudsætning, der skulle opfyldes, hvis man blev presset til, at fødevarer skulle med, var, at fødevarer, som fik dette miljømærke, skulle være økologiske.

Per Clausen tilføjede, at han bare var lidt betænkelig, når miljøministeren sagde, at de i udgangspunktet skulle være økologiske, for han vidste ikke, hvad det betød, at de i udgangspunktet skulle være økologiske, hvor man så bevægede sig hen. Han ville være mere tryk, hvis udgangspunktet var, at de skulle kunne opnå EU's økologimærke, og at det var en af de betingelser, der skulle opfyldes for, at de kunne få dette blomstermærke.

Per Clausen sagde, at han ikke var afvisende overfor, at der skulle stilles yderligere krav ud over økologikravet, hvis man overhovedet skulle betræde den vej, men at han syntes, det var meget vigtigt, at man ikke fik et mærke indenfor fødevarerområdet, som såede tvivl om det økologiske mærke.

Pia Adelsteen sagde, at hun syntes, det var rigtigt, når miljøministeren sagde, at blomstermærket ikke skulle på fødevarer. I Norden kendte vi slet ikke blomstermærket, sagde Pia Adelsteen, og hun havde spurgt lidt ind til, hvorfor man ikke bare kunne udvide det, men havde fået at vide, at det kunne af uransagelige årsager ikke lade sig gøre.

Hvis Blomsten skulle være på noget, mente hun, at den, for at det ikke skulle forvirre forbrugerne, skulle være et miljømærke, og at det så var det.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at SF støttede, at fødevarer ikke skulle med, og de mente, at hvis de alligevel kom med, så måtte det være på grundlag af økologimærket.

Anne Grete Holmsgaard havde bemærket, at miljøministeren havde sagt, at vi stillede stærke krav med henblik på substitution med andre stoffer. Det var SF enig i, sagde hun, de tillagde det stor vægt, at det og sundhed blev afgørende kriterier, og de mente, at det var super godt at skærpe kravene, også selv om det kom til at betyde, at der kom færre produkter, der havde blomstermærket.

Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at hun sagde det, fordi man måske var blevet en lille smule forvirrede over det, SF havde sagt på miljøudvalgsmødet et par dage før.

Anne Grete Holmsgaard tilføjede, at SF i hvert fald støttede forhandlingsmandatet og lagde vægt på sundhed og på substitution, sådan at man skærpede kravene, også selv om det betød, at der kom færre produkter med det mærke.

Lone Dybkjær sagde, at de radikale var enige i det med, at fødevarer ikke skulle med, og at de, hvis de skulle med, så skulle være økologiske.

Men, sagde Lone Dybkjær, de radikale med Johannes Lebeck i Europa-Parlamentet som skyggeordfører havde fremført nogle ændringsforslag, som hun ikke havde hørt miljøministeren kommentere. Men det kunne være, at hun ikke havde hørt ordentligt efter. Det gik på, at man skulle vurdere fra varegruppe til varegruppe, hvor mange procent der skulle have mærket, også for at udbrede det. Det var et synspunkt, Forbrugerrådet også havde.

Det havde ikke noget med fødevarerne og økologien at gøre. Det drejede sig om, at man skulle kigge på, hvor mange procent inden for hver enkelt varegruppe der skulle have dette mærke, gentog Lone Dybkjær. Og de radikale syntes, at det kunne være for restriktivt, hvis det bare var 10 pct., og at det godt kunne være, at man skulle vurdere det fra varegruppe til varegruppe, og at det kunne være en god idé også for at fremme kendskabet til mærket Blomsten.

Bjarne Laustsen syntes, at det var vigtigt at sige omkring økologimærket og alle andre mærker for den sags skyld, var, at der skulle være et bredt kendskab til dem, at der var vejledning i stedet for vildledning, og at der var troværdighed omkring dem, således at de, der stod bag mærket, også garanterede for, at det, som man troede, at man købte, når man henviste til et bestemt mærke, det fik man.

For økologi var jo mange ting. Men man skulle have sikkerhed for, at man fik hele paletten, når ø-mærket var på en vare, og det gjaldt også de andre mærker, sagde Bjarne Laustsen og tilføjede, at det derfor var godt, at miljøministeren også indtog det synspunkt, at man ikke skulle bruge Blomsten på fødevarer, for det havde ikke noget med fødevarer at gøre. Så det var der opbakning til fra Bjarne Laustsen, men generelt skulle man passe på i forhold til hele mærkningsdelen, tilføjede han.

Miljøministeren sagde, at Per Clausen jo som sædvanlig havde hørt helt rigtigt efter det, han havde sagt som udgangspunkt, og at han gerne ville præcisere og understrege, at det var selvfølgelig sådan, at de arbejdede for, at det skulle være økologimærket, og at de oven i det mente, at fødevarer ikke skulle omfattes, men at det, hvis det måtte komme dertil, var den økologiske vej, der skulle betrædes.

På foranledning af det, Lone Dybkjær havde sagt om de 10 pct., sagde miljøministeren, at de arbejdede for, at det skulle være en højere procent end 10, det var ikke sådan, at de syntes, at 10 pct. var livsnødvendig som det, der skulle lægges op til. Fra dansk side arbejdede man for, at det skulle være en højere procent, sagde miljøministeren, og man lyttede også til nogle af de ting, der kom fra Parlamentet, og som Lone Dybkjær selv havde nævnt.

Miljøministeren takkede Anne Grete Holmsgaard for de kommentarer, hun havde givet i forhold til det møde, der havde været i miljøudvalget.

Per Clausen takkede for den præcisering, han havde fået omkring økologi, og sagde, at den var han meget glad for.

FO 7. Revision af biociddirektivet

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2008) 0618

Rådsmøde 2928 – bilag 1 (samlenotat side 62)

KOM (2008) 0618 – bilag 3 (revideret grundnotat af 15/12-08)

Rådsmøde 2928 – bilag 3 (udtalelse fra MPU)

Miljøministeren: Sagen forelægges til forhandlingsoplæg, da formandskabet har meddelt, at man søger at opnå en 1. behandlingsenighed med Europa-Parlamentet.

FO Jeg støtter generelt den foreslåede ændring af biociddirektivet, som har til formål at forlænge overgangsperioden, som udløber den 14. maj 2010.

Men jeg vil gerne understrege, at jeg synes, det er meget beklageligt, at arbejdet med at revurdere alle stofferne efter de nye EU-regler ikke har kunnet færdiggøres inden for den 10-årige overgangsperiode, som blev fastlagt, da biociddirektivet trådte i kraft i år 2000.

Men vi må realistisk erkende, at arbejdet har taget længere tid end forudset, og for de stoffer, der ikke er revurderet er konsekvensen, at alle midler, der indeholder ikke-godkendte stoffer skal fjernes fra markedet, når overgangsperioden udløber.

Jeg mener ikke, at det er holdbart, da de produkter, der skal fjernes kan være nødvendige biocidmidler som f.eks. midler til desinfektion og rottemidler. Samtidig vil en forlængelse af overgangsperioden betyde, at vi kan opretholde vores nationale biocidgodkendelsesregler i den forlængede overgangsperiode. Jeg kan derfor støtte en forlængelse af overgangsperioden med 3 og om nødvendigt med 4 år.

Derimod er jeg imod forslaget om at indføre en bestemmelse om mulighed for yderligere forlængelser af overgangsperioden. En sådan bestemmelse vil fjerne presset på at færdiggøre revurderingerne. Kan vi ikke få bestemmelsen fjernet, lægger jeg vægt på, at den begrænses til kun at gælde i nødstilfælde og kun for 2 år.

Per Clausen sagde, at han delte miljøministerens opfattelse, at det var kritisabelt, at man nu skulle have gennemført denne her udsættelse. Per Clausen konstaterede på baggrund af det, miljøministeren havde sagt, og som også var det, der fremgik af notatet (Rådsmøde 2928 – bilag 1), at det næppe ville være nyttigt ud fra et miljøhensyn at insistere på, at reglerne bare skulle overholdes. Det kunne det være i nogle tilfælde, men i andre tilfælde ville det være skadeligt, at man ikke lavede en form for udsættelse.

Per Clausen sagde, at han sådan set var indstillet på at støtte en udsættelse med tre år. Men at han blev lidt skeptisk, når miljøministeren så mente, at det også godt kunne være, at det blev med fire år, og han ville gerne vide, hvad baggrunden var for det.

Miljøministeren havde jo selv sagt, og det var Per Clausen helt enig med ham i, at vi skal fastholde et pres for at blive færdige, men Per Clausen havde lidt på fornemmelsen, at man ikke ville blive færdige, før den dag, fristen udløb.

Per Clausen var derfor skeptisk over for de fire år, og også skeptisk overfor, at man kunne lave sådan en forlængelse dér, hvor det var absolut nødvendigt, med to år ekstra. Han syntes, at det var at gå ganske langt i en situation, hvor man måtte kunne konkludere, at det var helt utilfredsstillende, at man overhovedet skulle ud og give disse forlængelser.

Pia Adelsteen syntes, at Per Clausen havde en pointe, og at man også godt kunne være en lille smule hård i filten en gang imellem og sige, at det skulle være tre år. Men hun havde ikke noget problem med at give miljøministeren mandat til at forhandle.

Lone Dybkjær sagde, at hun ikke forstod, hvorfor det skulle udsættes, at hun i øvrigt troede, at det ville blive udsat i hvert fald fire år og forment mere, og at hun ikke vidste, om man kunne lægge noget pres på det.

Miljøministeren erklærede sig enig i nogle af de bemærkninger, der var kommet om, at deadlines ofte havde det med at være det tidspunkt, hvor man opfyldte sine forpligtelser. Det var ikke altid sådan, at folk afleverede før tiden, og det kendte man jo også selv fra andre områder, sagde miljøministeren og tilføjede, at han også kunne bekræfte det selv som minister, at han ikke altid var så god til at aflevere før tiden, men på klokkeslæt.

Det betød selvfølgelig også, tilføjede miljøministeren, at det var helt vigtigt, at have et afgørende pres i forhold til biociddirektivet, og det var også det, flere havde givet udtryk for i Europaudvalget, og det var jo også det, han havde lagt op til. Derfor arbejdede man fra dansk side mod at få en så klar og markant profil som muligt, og - hvis det var nødvendigt at få mere tid - for at få det hegnet ind på en fornuftig måde, sådan at det ikke bare blev en løs snor.

Per Clausen sagde, at han nok var mest stemt for at sige, at det mandat, der skulle gives, skulle være på tre år og ikke mere, fordi EL syntes, at det var at gå rigeligt langt.

Men Per Clausen havde på den anden side forstået, at det, miljøministeren sagde, var, at det i hvert fald var hans position, dels at det helst ikke skulle være mere end 3 år, dels at det under alle omstændigheder skulle være sådan, at der var en klar slutdato for alting.

Hvis man lagde til og trak fra kunne det blive fem til seks år, hvis det gik rigtigt slemt, sagde Per Clausen og tilføjede, at han syntes, det var lang tid, men at han havde forståelse for det, miljøministeren havde sagt, at det var den danske position, at det skulle gå så hurtigt, som man overhovedet kunne presse det til. I den forbindelse understregede Per Clausen, at det ikke kun drejede sig om, hvor hurtigt det kunne lade sig gøre, for om det kunne lade sig gøre eller ej, afhang også af de deadlines man lagde. Det syntes han var vigtigt.

Miljøministeren sagde til Per Clausen for at give et billede af, hvordan situationen var pt, at i forhold til biociderne var der 47 aktive stoffer, som nu var vurderet, men at de fortsat manglede at vurdere ca. 300 stoffer. Det viste sig desværre, at det var en meget stor opgave, man her stod overfor, sagde miljøministeren. Derfor holdt han sig også til det, han havde sagt i sin besvarelse til Europaudvalget om, at han ville lægge sig helt i front i forhold til, at vi fik så skærpede vilkår som overhovedet muligt i forhold til den periode, der så skulle bruges på at få de vurderinger klaret.

Det var klart, sagde miljøministeren, at der også måtte være en eller anden form for fleksibilitet i de forhandlinger, men at Per Clausen ikke ville opleve ham som dansk miljøminister ligge bagest i forhold til at give mest mulig tid, og at det sådan set også var det, han havde indskærpet ret klart.

FO 8. Genvinding af benzindampe ved benzinpåfyldning (VOC)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2008) 0812

Rådsmøde 2928 – bilag 1 (samlenotat side 67)

KOM (2008) 0812 – bilag 2 (grundnotat af 16/1-09)

Rådsmøde 2928 – bilag 3 (udtalelse fra MPU)

Miljøministeren: Det er også et punkt, som forelægges til forhandlingsoplæg, da formandskabet har meddelt, at man søger at opnå en 1. behandlingseenhed med Europa-Parlamentet.

FO Jeg kan generelt støtte forslaget, der har til formål at reducere udledningen af flygtige organiske forbindelser (VOC'er), der bidrager til lokal og regional luftforurening med jordnær ozon og det kræftfremkaldende stof, benzen. Forslaget vil mindske den grænseoverskridende luftforurening med de to stoffer og understøtte målene i den danske luftstrategi.

Der er 2 punkter, hvor forslaget bør ændres.

Det ene er, at kravet om etablering af genvindingsanlæg for eksisterende servicestationer bør omfatte stationer med et årligt benzinsalg på over 500 m³ og ikke over 3000 m³ som foreslået. Desuden bør kravet fremrykkes fra 2020 til 2017 – dvs. 5 år efter reglerne forventes trådt i kraft. Det svarer til den periode, der blev givet, da de danske regler om genindvindingsanlæg blev indført - og den frist har vist sig at være passende.

Det andet er, at kontrollen med genvindingsudstyret har fået et omfang, der er ud over det nødvendige. Jeg mener, der er tilstrækkeligt at kontrollere dampindvindingsgraden eller damp/benzin-forholdet hvert andet år – og ikke hvert år, som forslaget lægger op til – hvis ejeren gennemfører egenkontrol af anlægget. Det vil jeg arbejde for bliver præciseret i forslaget.

Per Clausen sagde, at han havde lagt mærke til en interessant alliance i høringsvarene (Rådsmøde 2928 – bilag 1) side 71, nemlig at CO-Industri var gået sammen med Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd. Det var en god, stærk alliance, som stillede det spørgsmål, hvorfor man ikke rykkede tidsfristerne frem til 2012. Per Clausen tilføjede, at han godt kunne medgive, at det måske, når man vidste, hvor omstændeligt ting kunne bevæge sig indenfor EU, kunne være svært at nå det til 2012. Men han ville gerne have et bud på, om man ikke fra Danmarks side kunne gå ind for en kraftigere fremrykning af tidsplanen for at få dette her installeret. Det skulle jo også installeres, inden man var helt færdig med at bruge benzin, tilføjede Per Clausen.

Pia Adelsteen sagde, at hun troede, at man, hvis man skulle være realistisk, simpelt hen ikke kunne presse det hurtigere igennem, og at det egentlig var en

god ting at sige, at med den overgangsordning, der blev givet i Danmark, syntes hun også det var rimeligt for andre.

Pia Adeisteen sagde altså ja til alle forhandlingsoplæggene.

Lone Dybkjær sagde, at hun mindedes, at hun, da hun var 100 år og en sommer siden var minister på dette område, havde noget af det første omkring benzindampe til behandling, og at det altså var noget, der ikke bare var kommet for nyligt, at der virkelig var en problemstilling, man havde arbejdet med i mange, mange år.

Men hvorfor i alverden tonsede de rundt i dette her stadig væk uden at have det på plads, spurgte Lone Dybkjær. Danmark havde det jo på plads, tilføjede hun og spurgte, hvad begrundelsen egentlig var for, at Europaudvalget skulle sidde og vente så længe på det. Jo tidligere man kunne få det klaret, jo bedre var det, da det jo var rigtigt farligt og også spild af ressourcer.

Miljøministeren sagde som svar på Per Clausens spørgsmål vedrørende VOC'erne, at alt selvfølgelig afhang af, hvornår man måtte opnå en enighed omkring det også i forhold til Parlamentet, og at det afhang af, om det kunne lykkes før et parlamentsvalg eller efter et parlamentsvalg. Men miljøministeren mente, at den frist, som var givet i forhold til de 5 år, afspejlede det, vi havde givet i Danmark tidligere.

Miljøministeren erkendte over for Lone Dybkjær, at det jo var en gammel diskussion, men at det, man nu så, var, at EU faktisk havde lyttet til, hvad man havde gjort i Danmark, og så indførte samme regler med lidt forsinkelse. Det var sådan set med helt klart afsæt i de danske forhold, man havde valgt at gå den vej, sagde miljøministeren og tilføjede, at så havde han vist ikke overdrevet.

Per Clausen synes, at udgangspunktet måtte være, at man fik et så hurtigt forløb som overhovedet muligt. Det var efter hans opfattelse en vigtig pointe. Han kunne naturligvis godt se, at det mest var af hensyn til folk i andre lande, da vi jo havde klaret problemet i Danmark. Men det ændrede ikke ved, at det var en vigtig sag at få gjort noget ved, tilføjede Per Clausen.

9. Forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Det Europæiske Fællesskabs vegne til forslag til ændringer af den internationale konvention angående regulering af hvalfangst og dens vedtægter

— Vedtagelse

Sagen blev forelagt af udenrigsministeren fredag den 20. februar 2009

KOM (2008) 0711

10. Bidrag til DER 19. – 20. marts 2009: Videre udvikling af EU's position med hensyn til en post 2012 klimaaftale

KOM (2009) 0039

KOM (2009) 0039 – bilag 1 (grundnotat af 24/2-09)

Rådsmøde 2928 – bilag 2 (samlenotat)

Rådsmøde 2928 – bilag 3 (udtalelse fra MPU)

Klima- og energiministeren: Jeg vil starte med at henvise til samlenotat om rådskonklusioner og grundnotat om Kommissionens meddelelse som begge er oversendt til udvalget.

Miljørådet skal vedtage konklusioner om klima d. 2. marts med det formål at formulere EU's position til de intensive internationale klimaforhandlinger. Formålet er ligeledes at levere miljøministrenes bidrag til Det Europæiske Råd, der finder sted den 19. og 20. marts, hvor det forventes at EU's position med hensyn til finansiering vil blive drøftet af stats- og regeringscheferne. Også finansministre og udviklingsministre bidrager til Det Europæiske Rådsmøde.

Min grundlæggende interesse på rådsmødet vil derfor være, at EU lever op til forventningerne, altså at EU er i stand til at levere, og vi vil gøre alt, hvad vi kan for at sikre, at EU også vil være i stand til at levere her i foråret, altså nu.

Det danske COP-værtsskabs holdning er generelt at forsøge, at få EU til at lægge sig på en så ambitiøs linje som muligt som indspil til forhandlingerne, der er jo altså nogle, der skal holde overliggeren oppe i forbindelse med aftalen i København, og det må bl.a. være EU's opvare.

Den konklusionstekst, formandskabet har lagt frem, er efter vores opfattelse et godt udgangspunkt. Det er en omfattende tekst, og jeg kan godt afsløre, at der fortsat er rigtig mange punkter, hvor der endnu ikke er enighed i EU.

Derfor forudser jeg også, at det bliver en lang diskussion på rådsmødet. Og jeg forudser desværre også, at der vil være stærke kræfter som modsat Danmark arbejder for at sænke ambitionsniveauet, udvande teksten.

I konklusionerne bygges der på Kommissionens forslag om, at kredsen af lande, der skal påtage sig bindende kvantitative mål i en fremtidig aftale skal udvides. Et af de centrale emner for diskussionen på rådsmødet forventer jeg bliver, hvordan der kan skabes en fair og sammenlignelig reduktionsindsats industrilandene imellem.

I konklusionerne peges på fire kriterier som grundlag for en byrdefordeling. Der er tale om de samme fire kriterier, som er skitseret i Kommissionens meddelelse.

En række medlemsstater betragter de fire kriterier som nogle, der både gælder for byrdefordelingen mellem EU og andre ilande, men også som nogle, der gælder for den interne byrdefordeling i EU i et kommende 30 pct. scenarium. De ønsker derfor kriterierne udvidet med bl.a. en per capita betragtning. Det er ikke et hensyn til ulandene, kan man godt sige, det er et andet hensyn, der gør sig gældende.

Danmarks holdning er, at formålet med kriterierne alene er, at få skabt grundlag for en ekstern byrdefordeling af det nødvendige reduktionsspænd på 25 – 40 pct. i 2020 for ilandene. Kommissionen har udpeget disse fire kriterier som de mest

anvendelige for at få de ilande om bord, som i dag ikke har påtaget sig forpligtelser. Man går ikke helt galt i byen, hvis man siger, at her ikke mindst sigtes på USA.

Diskussionen af kriterier vil formentlig også blive vanskelig i forhandlingerne under FN. Andre industrilande lægger for eksempel vægt på kriterier som reduktionspotentialer og reduktionsomkostningerne.

Det er vores opfattelse, at EU nu må spille åbent ud i forhandlingerne med en ikke udtømmende liste af anvendelige kriterier. Der må være en liste af kriterier, der kan bringes i spil.

Med hensyn til reduktionsindsats for ulandene lægges op til, at ulandene skal forpligte sig til at udarbejde eller opdatere og vedtage lav-emissionsplaner eller strategier.

Danmark ser positivt på det forslag, fordi det bygger på ideer, der kommer fra ulandene selv, ikke mindst fra Sydafrika, der har bud på det i en national plan, og det er der flere og flere af de andre, der også har. Derfor er det inspireret af det faktum, at det er noget, ulandene allerede gør i et eller andet omfang. Og nu står det også her som noget, EU skal foreslå generelt. Mexico og Sydkorea er også eksempler på lande, der har sådan noget selv. Og det er klart, at der er noget psykologi i også at bruge de konkrete tiltag, som rent faktisk også allerede er taget i ulandene, i forhandlingerne, fordi de jo også ligesom angler efter – naturligt nok – at det også bliver krediteret, at de rent faktisk gør noget rundt omkring.

EU foreslår også, at der etableres et koordinationsinstrument for at matche finansiering og foreslåede aktioner i ulandene, og at konkrete reduktionstiltag og reduktionspolitikker skal registreres med henblik på, at både tiltagene og finansieringen gennem denne mekanisme skal kunne måles, rapporteres og verificeres. Der er et bud på dette MRV (measurable, reportable and verifiable) fra Bali-Action planen, og det skal så sikre, at ilandene leverer finansiering, og at ulandene levere nationale reduktionspolitikker.

Nu vil jeg ikke i et åbent samråd gå meget detaljeret ind i forskellige landes positioner, men Danmark tog initiativ til i sidste måned i Nairobi i en 4-timers begivenhed ved siden af et 4 timers møde for alle landene ved siden af UNEP's generalforsamling, at samle alle landene, og havde end drøftelse om, hvordan vi får politikerne stærkere involveret og også for at skabe en bedre stemning efter Poznan. Og der må jeg sige, at det var meget positivt, og at folk var meget konstruktive. Det drejede sig bl.a. om, at det register blev nævnt af en række ulande på en, synes jeg, ny og konstruktiv måde, og derfor er det selvfølgelig også vigtigt, at sådan nogle ting er reflekteret i EU's tekst.

Så Danmark støtter disse forslag, som EU placerer inden for rammerne af MRV, så man også har et bud på det, og hvor man så også anskueliggør koblingen mellem størrelsen af ilandenes finansiering og ulandenes reduktionsforpligtelser.

Men et højt ambitionsniveau må også betyde, at koblingen mellem, hvad ulandene præcist skal levere for at opnå finansiering, ikke kan fastlåses allerede nu. Der skal i forhandlingerne være mulighed for at give udviklingslandene et klart, positivt incitament til at foretage en ekstra indsats som led i en fremtidig aftale. Derfor støtter Danmark formandskabets tekst. Vi ønsker ikke som en række andre dele-

gationer, at formuleringer om betingelser for kobling mellem finansiering og handling på nuværende tidspunkt skærpes yderligere. Vi tror ikke, at det er klogt.

Og lad mig sige som en generel ting, at jeg vil også prøve at betone i mødet, hvis der bliver lejlighed til det, og også i dialog med kolleger, at EU er nødt til også at kunne udvise en vis grad af fleksibilitet i forhandlingerne. Vi så i Poznan, at EU efter min opfattelse var alt for længe om at komme til det, der så blev konklusionen på tilpasningsfonden, og det er altså ret tåbeligt, at man ikke kan gå ind i spillet og spille med nogenlunde musikalitet og vedgå, hvor det skal havne henne, fordi man sidder med nogle meget fastlåste snævre mandater. Det er, tror jeg, er noget, vi bliver nødt til at prioritere ret meget i disse år, for det er altså alt for tit sådan, at EU sidder og spiller sine kort alt for trægt, og i virkeligheden ikke godt nok. Og der tror jeg, det er vigtigt, at der er noget indbygget fleksibilitet.

Fra dansk side er der fuld støtte til formandskabets tekst om carbonmarkedets rolle i fremtiden, og vi støtter fuldt ud signaler til ulandene om den fortsatte anvendelse af CDM og om behovet for at reformere CDM mekanismen, herunder også at finde nogle måder at gøre det attraktivt at anvende CDM projekter på i en række af de fattigste ulande.

I forhold til CDM er et central element, hvilke muligheder, der skal eksistere, og om der skal eksistere mulighed for at lave skovprojekter under CDM. I dag er det kun muligt at lave skovrejsningsprojekter under CDM. Men der er, som I ved, en stigende opmærksomhed på at udvide CDM til også at omfatte afskovning.

Overordnet er vi enige i, at vi i forhandlingerne skal sende et signal til skovudviklingslandene om, at ilandene er villige til at bidrage til finansiering af reduceret afskovning, herunder må vi så diskutere åbent, hvilken rolle CDM kan spille. Men skovprojekter under CDM er ikke uproblematiske. Det er f.eks. afgørende, at man så i givet fald finder løsninger på, hvem der er ansvarlig, lad os sige, hvis skoven brænder, eller hvis skoven bliver fældet ulovligt. Der er stadig væk mange tekniske ting, der skal udarbejdes dér.

Om yderligere fleksible mekanismer bare det, at fra dansk side er der også fuld støtte til at sende et signal til Rusland og Ukraine om, at JI også forsætter efter 2012. Jeg tror, at det er noget af det, det er ret vigtigt at få betonet i forhold til de lande.

Klimatilpasning er, som I ved, en vigtig del af forhandlingerne. Ulandene har særlige forventninger, især med hensyn til støtte til tilpasning i de mindst udviklede og mest sårbare ulande, og her har industrilandene jo også et historisk ansvar, der skal leveres på, ellers får man ikke skabt fremdrift i forhandlingerne.

Vi støtter ideen om, at der skabes det, man kalder "a framework for action on adaptation" som en del af en kommende aftale i København.

Fra dansk side støttes en styrkelse af tilpasningsfonden, ligesom Danmark generelt kan støtte formandskabets tekst på tilpasning, og vi lægger vægt på at teksten, der har stor signalværdi i forhold til udviklingslandene, fastholdes.

Som COP-vært støtter Danmark, at konklusionerne signalerer et højt ambitionsniveau for ilandenes finansieringsbidrag til både tilpasning og reduktionsindsats. Danmark lægger særlig vægt på, at finansiering skal være ny og additionel, den skal være forudsigelig og vedvarende, og den skal være tilstrækkelig og basere sig på en kombination af kilder, der kanaliseres gennem en sammenhængende

finansieringsarkitektur inden for rammerne af UNFCCC, og at der sikres synergier med aktiviteter uden for UNFCCC.

Danmark støtter også, at der så vidt muligt angives konkrete tal for finansieringsbehovet i konklusionerne, og vi ønsker også konklusionsteksten så konkret som mulig med hensyn til finansieringsmekanismer.

Jeg kan roligt sige, at der i EU er uenighed om, hvor konkret og hvor meget EU skal spille ud med på nuværende tidspunkt, ikke mindst når de gælder finansiering. Der er både visse nye EU-lande og visse store EU-lande. Nu må jeg ikke sidde og afsløre forskellige landes positioner her i et åbent samråd, men der er altså en del, som har problemer med de mere konkrete modeller, som fremgår af konklusionsteksten

Jeg forventer, at der på rådsmødet vil være en omfattende diskussion af finansieringsmodellerne. Og derfor arbejder vi sammen med Holland på et tekstforslag, som vi vil præsentere på mandag, så EU lægger sig op ad Bali-Action-planen, herunder altså også får ordet additionel ind i teksten.

Vi lægger vægt på, at konklusionerne åbent angiver, hvilke muligheder der er for finansiering, og at de tre konkrete forslag fastholdes i teksten.

Så bare til sidst. Der er jo altså nogle, der begynder at tale om, om dette her med teknologi og finansiering ikke lige kan vente til en anden gang f.eks. juni eller et andet tidspunkt, og det vil vi gøre alt, hvad vi kan, for at kæmpe imod. Det er simpelt hen ret uhensigtsmæssigt – for nu at sige det nogenlunde diplomatisk – hvis EU møder op til Bonn I-møde i marts og i givet fald også til Bonn II i juni, uden at EU stadigvæk har en formuleret holdning til finansieringen, det er simpelt hen ikke hensigtsmæssigt. Men som I ved, er der stadig kræfter, der arbejder nu, og man kan også sige, nogle lidt overraskende kræfter, der arbejder for at udskyde det, og der kan altså være god brug for, at alle bruger, hvad de måtte have af kontakter i de respektive lande, til at prøve at bidrage til at skabe et pres hos nogle af kollegerne rundt omkring i landene på, at det er altså ikke ligegyldigt, om EU leverer i marts.

Formanden takkede klima- og energiministeren og tilføjede, at det havde været, som at høre nogle af Europaudvalgets medlemmer tale, da finansministeren havde været i Europaudvalget tidligere på dagen.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun selvfølgelig skulle have tænkt over, at de skulle invitere finansministeren til at blive her under denne her seance, for det var helt klart, at han var ny i klassen.

Klima- og Energiministeren havde sagt, at det var Danmarks holdning, at midlerne til klimaaftale skulle være nye midler, altså additionelle, var jo meget klart, men det havde finansministeren ikke rigtigt fundet ud af endnu, så det kunne være, at nogen skulle arbejde lidt med ham.

Anne Grete Holmsgaard erklærede sig helt enig med Klima- og Energiministeren i, at det mildt sagt var livsfarligt, hvis EU ikke havde en klar holdning til finansieringen til Bonn I- og Bonn II-møderne, som jo var forhandlingsmøder, der altid forgik mellem klimatopmøderne.

Anne Grete Holmsgaard gentog det, hun også havde sagt til finansministeren, at hun syntes, at en af de ting, man kunne gøre som Danmark, det var internt på

EU-mødet selv at spille ud med, hvor meget man kunne bidrage med, fordi det jo ville være med til at presse de andre lande til at indtage den holdning, at der altså skal penge på bordet. Alle vidste, at det jo ikke var det letteste tidspunkt her i verden, at gøre det på, fordi der var mange, der var meget mere optagede af hjælpe deres bilindustrier, end i ret meget andet. Men omvendt ville vi jo heller ikke få en aftale, der var noget værd, medmindre der kom det klare signal fra EU om, at EU vil påtage sig lederskab, og at det også handler om, at man er villig til rent faktisk at levere pengene, og at det var nogle af de penge, der kom.

Noget af det kunne måske også være, at konkretisere, hvad man mente med teknologioverførsel. Det virkede stadigvæk meget abstrakt. En mulighed kunne være at spille ud med at eksemplificere, hvordan man kunne lave den teknologikapacitetsopbygning, som kunne understøtte disse her lav-emissionsstrategier, som nogle ulande allerede havde, altså gøre det synligt, hvad man kunne gøre i Asien, hvad man kunne gøre i Afrika, hvad man kunne gøre i Latinamerika, og også at få defineret nogle områder, hvor man vil sætte særligt kraftigt ind, altså på vindenergi, på store både land- og havmølleparker, på biomasse osv., altså begynde at tegne et billede af, hvordan det kunne se ud i den virkelige verden.

Nu havde man jo fået et internationalt agentur for vedvarende energi, sagde Anne Grete Holmsgaard, men der skulle selvfølgelig også penge i det, og man skulle finde ud af, hvor det skulle placeres og alt det der, men det kunne måske også spille en konstruktiv rolle i denne sammenhæng, tilføjede hun.

Anne Grete Holmsgaards spørgsmål til Klima- og Energiministeren var, om Klima- og Energiministeren helt eller til dels delte det synspunkt, at Danmark godt kunne spille ud inden for EU's egne rækker med at sige, at vi er villige til, og at vi mener, at vores finansieringsbidrag skal være på denne her størrelse, sådan at man kan skubbe processen i gang.

Formanden sagde til Klima- og Energiministeren for Socialdemokratiets vedkommende, at han troede, at stort set, alt, hvad hun havde sagt, kunne de være enige i.

Men der lå en dyb bekymring for, hvad der så ville ske i praksis, sagde formanden og tilføjede, at man jo på det sidste DER havde set, at det var lykkedes for det franske formandskab af få pakken hjem – og det troede formanden, at det store flertal stort set var tilfreds med – men det var jo lykkedes at få den hjem i en noget medtaget skikkelse. Og det havde så også vist sig, at den fremdrift, man havde håbet på, at det ville skabe, ikke havde været der endnu. Det var Klima- og Energiministerens håb, at hun på mødet med sine ministerkolleger kunne medvirke til det, og det håbede hun.

Men vi havde altså et topmøde i marts, hvor EU ikke havde tænkt sig at spille ud med noget beløb, og der var ikke lagt nogen plan for, hvornår det skulle ske, sagde formanden. Danmark have jo givet et meget tydeligt signal ved at sige, at det, der kom ind ved salg af kvoter i Danmark, skulle bruges til skattelettelser til folk her i Danmark, det skulle i hvert fald ikke bruges til klimaprojekter.

Formanden sagde, at han godt kunne forstå, at der var denne nervøsitet over for hele projektet med hensyn til, hvad der egentlig skulle ske, og derfor havde han over for finansministeren nævnt muligheden for, at man holdt et ekstraordinært europæisk rådsmøde om denne her sag.

Klima- og Energiministeren havde jo ret i, at Bonn I og Bonn II lå i marts og juni, og det ville sige, at april/maj i hvert fald var sidste udkald, hvis man skulle nå at komme igennem med det. Og det var også vigtigt nu, tilføjede han, hvor den amerikanske regering sad med nogle ekstremt vanskelige budgetproblemer, at man fik gjort noget aktivt diplomati omkring dette her.

Formanden sagde, at han troede, at mange mennesker, der hørte politikere og videnskabsfolk tale om, hvor farligt det var med klimaforandringer osv., og om, hvor vanskeligt det var at få nogle penge til det, havde svært ved at forstå det, når sådan nogle store halvkorrupte finansielle institutter som eksempelvis AEG og Citigroup kunne få bogstaveligt talt i hundredvis af mia. \$, at vi så slet ikke til det, som vi anså for at være klodens alvorligste problem, kunne få stillet bare beskedne beløb til rådighed.

Formanden troede, at Klima- og Energiministeren havde ret i, at det nærmest ville være en sejr, hvis ordet additionelle blev slået fast i det hollandsk/danske forslag til teksten.

Derfor mente formanden, at det måske, samtidig med at han var enig med Klima- og Energiministeren, var på tide efterhånden at begynde at tale med meget store bogstaver. Og formanden ville gerne sige, at den tyske holdning havde bekymret ham meget i opspillet til decembertopmødet, og at den fortsat bekymrede ham. For Tyskland var heldigvis en solid forbundsfælle på alle disse her sager, det havde Tyskland været i Kyoto, og det havde Tyskland været siden, sagde formanden. Vi kunne ikke undvære Tyskland med den store økonomi i dette her spil, men der var også andre, vi ikke kunne undvære, tilføjede hun.

Formanden sagde, at han var enig med Klima- og Energiministeren i, at begynde at stille alle mulige krav for at modtage penge, man ikke ville sige hvor skulle komme fra, det var i hvert fald ikke kløgtigt i forhold til udviklingslandene. Det med at stramme alle mulige betingelser op nu. Kom der nogle penge, så ville det være fristende, sagde formanden og tilføjede, at man på tysk sagde: "Mit Speck fångt man Mäuse", men der var ikke nogen, der troede, at man kunne fange dem uden flæsk. Man var nødt til at have en melding, sagde formanden, og han syntes, at Klima- og Energiministeren godt kunne dele sin bekymring med Europaudvalget, for København kunne jo meget vel blive et flop med et flot kommuniké og flotte målsætninger om, at der senest i 2080 skulle ske det og det og det. Men hvis der skulle ske noget konkret, så var det jo noget konkret, så måtte det være med konkrete reduktionsmål og finansieret delvis ved overførsel af midler fra de rige til de mindre velstående lande.

Formanden sagde afslutningsvis, at han var dybt skeptisk over for at lade afskovning være en del af CDM, kun himlen var overgrænsen for den svindel, der ville kunne laves ved det. Klima- og Energiministeren havde sagt, at hun var bekymret for at lave det. Tanken var umiddelbart rigtig, at vi selvfølgelig skulle bruge mange penge på det spørgsmål, men at lægge de ind i CDM med alle de fristelser, der lå dér, det var formanden skeptisk overfor.

I forvejen havde det jo været en dansk position – tidligere i hvert fald – at vi ikke var meget for skovprojekter, hvor man ikke direkte kunne måle skovplantninger og aktive skovprojekter, men hvor selv pasningspleje kunne give points.

Klima- og energiministeren sagde som svar på Anne Grete Holmsgaards konkrete spørgsmål om hvorvidt ministeren delte det synspunkt, at Danmark kunne bidrage ved selv at spille ud med, at helt konkret så mange penge lagde vi ud, at det troede hun ikke ville være fornuftigt, hun troede ikke, at timingen var rigtig.

Klima- og energiministeren troede, at det var helt afgørende nu at gøre så meget, vi overhovedet kunne, for at få den politiske forpligtelse til at levere additionelt slået fast, så der ikke var nogen diskussion om, at det var den opgave, EU forpligtede sig politisk på.

Klima- og energiministeren syntes også, det var vigtigt, at der blev rettet op om nogle af de innovative mekanismer, fly og skibe var nævnt, det var bl.a. Danmark, der havde ønsket afgift på brændstof og det var jo reelt en ny finansieringsmekanisme, der kunne genere ganske mange mia. kr.

Klima- og energiministeren sagde, at hun også syntes, at noget af det, der var kommet ud af Nairobi-mødet i den forudgående uge, var, at der lå – hun troede – 14 forskellige finansieringsforslag på bordet lige nu, og at det var som om, der var ved at være lidt mere samling, end der måske ellers havde været, omkring det norske forslag omkring auktioneringsprovenu for AAEU, altså dette med, at hver stat skulle have så og så mange kroner, og så kunne man tage en del af det og bruge til et eller andet, det kunne være til Teknologifonden, og kunne være til så meget andet.

Klima- og energiministeren troede, at det, der var vigtigt på indeværende tidspunkt og i den nuværende situation, var at få de politiske forpligtelser skrevet ind som en kendt EU-position og ikke at melde et bestemt tal ind, for hun mente, at det simpelt hen måtte ske i en senere fase også rent forhandlingstaktisk.

Klima- og energiministeren understregede, at hun mente, det var meget vigtigt, at det var regeringens holdning – hun håbede også, at det var EU's holdning – at det reelt var additionelt, og det var faktisk også det, der stod i Bali-Action-planen. Alt andet ville være mærkeligt, så det var sådan set også mærkeligt, at de overhovedet skulle diskutere det, tilføjede hun.

Klima- og energiministeren sagde, at hun dagen før havde haft møde med en del internationale NGO'ere, i den forbindelse ville hun helt stilfærdigt advare lidt imod, at der var nogle, der var ved at sætte en helt ny definition på, hvad additionel så var. Det var, at først, når alle i verden havde leveret alt, hvad de skulle på 0,7 pct. af BNP, at man kunne kalde det, der blev leveret, additionelt.

Men nu skulle man også passe på ikke at få lagt overliggeren for højt op, sagde ministeren. Hvis man gik til USA med deres bistandsprojektprocent og sagde, at det var altså først, når de var gået fra 0,1 til 0,2 pct., at det, der lå derover, der overhovedet blev regnet med her. Man kunne også gøre det ret umuligt for lande at levere, sagde klima- og energiministeren og tilføjede, at hun bare havde nævnt det, for det var godt, hvis man kunne bidrage lidt med, at nu skulle man også passe på ikke at sætte det helt derop, hvor det var umuligt.

Men det skulle være enkelt additionelt, og derfor var man også kommet med nogle bud på, hvordan man kunne finansiere det på nye måder.

Klima- og energiministeren sagde, at formanden havde taget lidt mange ting ind, men at der da ikke var nogen tvivl om, at det var svært lige nu at hive ekstra milliarder ud af alle mulige kasser. Det nyttede ikke noget, at de sad og så ud som

om, at det var det ikke, for det var det da i høj grad, sagde klima- og energiministeren. Derfor var det vigtigt hele tiden også at have carbonmarkedet og alle de andre ting med, for det var noget af det, der skulle genere nogle indtægter.

Klima- og energiministeren sagde, at hun selvfølgelig var uenig med formanden i det, han havde sagt om, at Danmark med sit tydelige signal vedrørende provenuet osv. og polemikken omkring skattereformen skulle have sendt et eller andet negativt signal.

Regeringen havde vedrørende klima- og energipakken haft det principielle synspunkt, som Socialdemokratiet havde delt, at Danmark ønskede ikke normalt, at EU skulle øremærke danske penge. Det var en mere end 30 år gammel tradition i forhold til EU, sagde hun. Men regeringen havde også i forbindelse med klima- og energipakken sagt, at vi vil bruge mindst, hvad der svarer til halvdelen af provenuet til energi, og at hun ikke kendte noget andet land, der var kommet med en ret meget tydeligere tilkendegivelse. Danmark lå i hvert fald i den pæne ende dér.

Danmark havde jo også sagt, at eksempelvis det norske forslag lød interessant, og at noget af det, der nu skulle bores ud, var, om det så var modellen, sagde klima- og energiministeren og tilføjede, at der var mange gode takter i det norske forslag, som regeringen også var åben overfor.

På foranledning af, at formanden havde sagt, at tiden var til at tale med meget store bogstaver, sagde klima- og energiministeren, at hun jo også i dag og de kommende dage, inden de mødtes, ville forsøge at få kontakt til et par af nøglekollegerne, altså nogle fra de mere vrangvillige lande for at se, hvad man kunne gøre. Men vi måtte nok også se i øjnene, tilføjede klima- og energiministeren, at en ting var, hvad de kunne skrive ind på Miljørådsmødet, men det, der ville blive det helt afgørende, var, hvad der kom til at stå på DER's møde med stats- og regeringscheferne og finansministrene rundt omkring fra alle landene. Man vidste jo - hvis man fulgte med i debatterne rundt omkring i landene - at der i nogle af landene var meget stærke interne diskussioner. Men regeringen ville gøre, hvad den kunne, og Holland og Danmark prøvede altså sammen at lægge en EU-tekst på bordet, der sikrede, at vi havde de ingredienser, de skulle bruge.

Klima- og Energiministeren sagde til formanden, at vanskelighederne med CDM og skovprojekterne var dem, han havde nævnt, og at hun også selv havde nævnt nogle af dem, og hvad nu hvis det ene og det andet og det tredje og fjerde skete? Det var bestemt ikke teknisk ukompliceret, sagde klima- og energiministeren, og formanden havde ret i, at der kunne tolkes en vis tilbageholdende skepsis ind i det, hun havde sagt. Man havde så kunnet se i Poznan og også ved andre forhandlinger, at det for nogle lande var det helt afgørende, at de lagde overordentligt megen vægt på det. Andre lande eksempelvis Brasilien var ikke så optaget af det, de var sådan set mere optagede af at få skrabet penge sammen til deres Amazonasfond osv., og derfor havde de nogle helt andre interesser i dette her.

Det, der lå det, klima- og energiministeren sagde, var, at det var næppe klogt på det nuværende grundlag at afskrive sig den mulighed. Forudsat - som formanden også havde påpeget - at man fik løst de tekniske problemer og fik det afgrænset fornuftigt og også fik sikret, at bunden ikke røg fuldstændigt ud af carbonmarkedet. Der var en meget, meget kompliceret teknik i det, så hun troede ikke, at man skulle skrive det ud af historien på indeværende tidspunkt, fordi der var nogle af

de store ulande, for hvem det var en meget, meget vigtig ting. Og derfor var man nødt til at arbejde med tingene for at finde ud af, hvordan det i givet fald skulle se ud.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun ville begynde med finansieringen, fordi den var så betydningsfuld.

Klima- og energiministeren havde i sit første indlæg sagt, at det, Danmark arbejdede for, var at få behovet for finansieringen fastlagt i det, der skulle gå videre til topmødeerklæringen, sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at det da var klart, at det ville være et fremskridt, hvis man fik det fastlagt, fordi det dog var at lette en flig på det.

Klima- og energiministeren havde et par dage før på et lukket møde i Miljøudvalget sagt, at vi baserede os på FN's klimapanel og deres vurderinger, sagde Anne Grete Holmsgaard og bad om i det indeværende møde at få et svar på, hvordan klima- og energiministeren vurderede mulighederne for at få fastlagt behovet for finansiering både til tilpasning, som jo meget handlede om Afrika – men ikke kun om Afrika – og til nedbringelse af udslip af drivhusgasser.

Anne Grete Holmsgaard sagde vedrørende spørgsmålet om, det var klogt eller ej, hvis Danmark spillede ud nu, at man kunne forestille sig forskellige modeller.

Den ene var, at Danmark lukket internt i EU-forsamlingen spillede ud for at presse de andre, og det syntes Anne Grete Holmsgaard godt, at man kunne gøre. Og hun kunne ikke forstå, at klima- og energiministeren ikke syntes, at det ville være klogt. Hun havde jo gentaget i det indeværende møde, at Danmark ligesom andre havde sagt, at mindst halvdelen af kvoteprovenuet skulle bruges til klimaet. Nu havde regeringen jo været meget optimistisk og meldt 3,7 mia. kr. ud som kvoteprovenu i skatteforslaget. Så kunne man sige, mente Anne Grete Holmsgaard, at det i hvert fald så var 1,85 mia.kr., der lå der, og da vi finansierede det meste af vores indsats på energien herhjemme over el-regningen, så var der sådan set temmelig mange penge.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun stadig væk syntes, at det, at give et signal til de andre lande i EU om, at vi ikke vil få hul på denne dans om den varme grød, medmindre der kommer noget, der lignede noget, som ulandene kunne opleve som et tilsagn om substantielle midler. For alle gik hele tiden og pressede de andre for, at de skulle gøre noget, inden man selv gjorde noget, sagde Anne Grete Holmsgaard. Hun mente, at EU havde muligheden for at spille en lederrolle her, hun vidste godt, at der var rigtigt mange besværlige problemer i det, så hun talte ikke nødvendigvis for, at klima- og energiministeren skulle gå ud og sige åbent, at så meget vil Danmark stille med. Man kunne også vælge den mere beskedne rolle og indadtil i EU at sige til de andre lande, at dette her er i hvert tilfælde, hvad vi minimum vil bidrage med. Så man pressede dem. Anne Grete Holmsgaard tilføjede, at hun selvfølgelig hellere ville have et stærkere signal, men at hun hellere ville have den type signal her end slet ikke noget signal.

Anne Grete Holmsgaard spurgte klima- og energiministeren, om man efterfølgende ville lave et kort notat, hvori man i hovedtræk, ridsede op, hvad de 14 forskellige finansieringsmekanismer var, altså eksempelvis den norske, hvorefter alle ville få tildelt en kvote og så betalte en procent af den osv., og stille dem op i den rækkefølge, hvor regeringen syntes, at de var mest interessante. Hun troede,

at det ville være godt for alle medlemmerne af Europaudvalget, for der var trods alt meget at holde hovedet kogende med på dette område.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun også var meget betænkelig ved CDM og skov. Det var klart, at en forhandler selvfølgelig skulle have forhandlingsfrihed, for ellers kom man ingen steder i denne her verden, men hun syntes bare, at det var farligt, fordi det kunne meget hurtigt tømme kassen. Hvis CDM blev indskrænket til noget, man især ville bruge i Afrika og andre steder, så var faren ikke så stor, men hvis anvendelsesområdet blev bredere, var faren ret stor for, at man tørnte kasserne ved at købe sig fri selv på dette område.

Formanden sagde, at han også troede, at en oversigt over finansieringsmulighederne var noget, som Miljøudvalget ville være interesseret i at få. Dette stof var i hvert fald ikke - selv for folk, der fulgte meget med - helt ukompliceret, tilføjede formanden.

Jeppé Kofod sagde på foranledning af, at klima- og energiministeren havde været inde på et møde, hun dagen før havde haft med nogle NGO'er, at han troede, når det handlede om additionelle midler, at det ikke så meget var de 0,7 pct., der var interessant, men at det var det, at landene så havde påtaget sig nogle forpligtelser, eksempelvis at EU i 2015 skal levere 0,7 pct. i ulandsbistand for at nå årtusinde målsætningerne, og at den type forpligtelser så skulle være additionelle forpligtelser. Jeppé Kofod tilføjede, at det var klart, at USA ikke ville nå op på 0,7 pct., men at han syntes, det var meget vigtigt at få sagt, at man havde påtaget sig nogle forpligtelser i andre sammenhænge, og at der så her kom nogle nye udfordringer, som klimaet selvfølgelig tilsagde, og at man så til det måtte have nogle additionelle midler til de forpligtelser, man havde.

Derfor advarede Jeppé Kofod meget imod, at man bare sagde 0,7 pct., fordi det kunne hurtigt blive forstået sådan, at den målsætning, EU havde, pludselig skulle ændres sådan, at man bare kom klimaet ind under det, der var til fattigdomsbekæmpelse. Jeppé Kofod udtrykte håb om, at klima- og energiministeren var enig i det.

Fransk Aaen sagde, at han var meget enig i, at Danmark burde gå foran og altså også levere nogle penge, og han syntes, at Anne Grete Holmsgaard var inde på det rigtige, at det kunne man også gøre, hvis det var nødvendigt, inden døre for på den måde at presse på.

Et andet sted, man kunne gå foran, var, sagde Frank Aaen, ved at lave nogle energiinvesteringer, klimainvesteringer. For han syntes, at det var helt oplagt, at krisebekæmpelsen globalt set i øjeblikket meget ensidigt fokuserede på at hælde uanstændigt mange milliarder ned i bankerne. De, der havde skabt krisen, blev belønnet ved at få en masse penge stillet til rådighed. Til gengæld gjorde man ikke ret meget for at sikre beskæftigelsen rundt omkring - lige med undtagelse i bilindustrien. Sådan var det desværre også i Danmark, hvor man ikke var kommet til det led endnu, sagde Frank Aaen.

Man kunne lave en klimapakke, der indeholdt, hvordan man kunne hjælpe ulande og andre lande med svage økonomier med at få forbedret deres miljø og klima, men man kunne også her i Danmark tage en stor portion penge og bruge til investeringer i vindmøller, vedvarende energi og energibesparelser, sagde Frank Aa-

en. Det var også en måde at gå foran på og få brudt den misforståelse om, at på grund af krisen var der ikke råd til at gøre så meget, som der var råd til før krisen. Frank Aaen mente, at man nærmest kunne sige, at det forholdt sig modsat, at der var endnu mere brug for at gøre noget nu, og at det ville have en god effekt på verdensøkonomien, hvis man gjorde det, både i forhold til miljøet og til CO₂-udledningen og også i forhold til beskæftigelsen.

Derfor skulle det være Frank Aaens anbefaling, at man skulle lave en klimapakke indeholdende det, i hvert fald en del af regeringen havde støttet op om, nemlig at man skal lave energibesparelser i ejendommene og tilskud til det, men meget bredere end bare det. Han tilføjede, at det jo også var meget bedre at sige, at man ville have en klimapakke, end at man ville have en vækstpakke, som i hvert fald i hans ører lød forkert, fordi en vækstpakke nemt kunne forbindes med øget CO₂-udledning. Der var jo vækst, der var meget forkert, men også vækst, der var bedre, så en klimapakke kunne også være en måde at vise vej til, hvordan man kunne løse problemerne her under krisen, sagde Frank Aaen.

Lone Dybkjær gik ud fra, at Klima- og energiministeriet også var involveret, når man diskuterede EU-budgettet, og Europaudvalget havde i hvert fald diskuteret med finansministeren, at der var 5 mia. euro, som var uforbrugte i budgettet, og at det måske kunne være en god idé, at man anvendte dem til energiinvesteringer, så det håbede hun, at man var involveret i.

Finansministeren havde sagt, at de var offensive i at presse på for at få de energiinvesteringer, men det var jo ikke ligegyldigt, at der kom den slags tiltag også af hensyn til klimaet selvfølgelig.

Lone Dybkjær sagde, at CO₂ jo også i form af et kvoteprovener på 3,7 mia.kr. var inde i skattepakken, idet man brugte det til finansiering af skattelettelserne. Lone Dybkjær tilføjede, at hun ikke kunne regne ud, hvordan man var nået frem til de 3,7 mia.kr., og at hun gerne ville vide det.

Lone Dybkjær sagde, at hun gik ud fra, at hvis der ikke kom 3,7 mia.kr. ind – og hun vidste ikke, hvor sikkert det tal var, for hun havde forstået, at priserne på CO₂ løb op og ned – men at det jo var fint, hvis man kunne få 3,7 mia.kr. ind på en eller anden måde: Hun ville ikke forlange, at klima- og energiministeren skulle kaste sig ud i en debat af de skattelettelser, men hun mente, at man på den anden side måtte sige, at nu var de penge brugt, og så havde klima- og energiministeren sagt, at hun også var imod øremærkning, det var Lone Dybkjær enig i, men så havde Danmark forpligtet sig til, at man anvendte i hvert fald halvdelen til energiinvesteringer. Lone Dybkjær gik ud fra, at det på en eller anden måde var additionelt – hvor man så havde det udtryk fra – sådan at det ikke bare var et eller andet tilfældigt beløb på finansloven, som det hele tiden havde været, men at det måtte være noget ekstra, man skulle have. Hun spurgte, hvordan man så ville skaffe de penge. Hun gik ud fra, at det måtte være sammen med Dansk Folkeparti, som var en del af skattelettelsespakken og også en del af finanslovspakken normalt, og hun spurgte, om klima- og energiministeren så havde en sikkerhed for, at Dansk Folkeparti rent faktisk ville finde de penge, som altså var 1,85 mio.kr., og så havde Lone Dybkjær ikke sagt halvdelen, men mindst halvdelen, for det måtte de jo have en slags garanti for.

Formanden sagde, at han kun havde et enkelt spørgsmål og en kommentar. For ikke at ødelægge klima- og energiministerens start på weekenden ville han ikke sige mere om det danske, det kunne de komme tilbage til i en anden sammenhæng. Men han syntes, at afstanden mellem, hvad vi sagde internationalt, og hvad der faktisk skete her til lands, voksende alarmerende, men det skulle de ikke diskutere her, nu drejede det sig om EU.

Formanden gjorde opmærksom på, at han havde spurgt til tidsplanen, og tilføjede, at han var enig med klima- og energiministeren i, at det var dårligt i forhold til Bonn I og Bonn II, at der ikke kom noget økonomisk udspil fra EU nu. På den baggrund spurgte formanden, om det ikke kunne være rigtigt at agiterer for også dernede, at man holdt et ekstraordinært møde og kun snakkede om dette her, som var meget vigtigt.

Klima- og Energiministeren havde med rette sagt, at det var svært at se, hvor man skulle skaffe nogle penge fra. Det, der var så stort et problem i forhold til offentligheden var, at man så hvor mange hundrede milliarder, der blev delt ud til alle mulige andre formål. Det var også et pædagogisk spørgsmål dette her, sagde formanden, folk kunne se den reelle prioritering i, om man var villig til at ofre nogle penge, eller man ikke var villig til at ofre nogle penge.

Formanden sagde vedrørende USA, at det var rigtigt, at amerikanerne faktisk nu talte om – også de progressive i Kongressen, som han kendte til – at de vil meget gerne have et kvotehandelsystem kørende inden mødet i København. Og de havde også nu her i vækstpakken fået afsat midler, og yderligere var der på budgettet afsat midler til vedvarende energi. Men der var jo ingen i Amerika, der talte om penge til de formål, Europaudvalget her talte om. Der var ingen i USA, der diskuterede spørgsmålet om store amerikanske bidrag til en teknologifond, til reduktion, til tilpasning osv. Og der kom vi vel ikke udenom, sagde formanden, at hvis ikke EU meget hurtigt spillede ud med et eller andet konkret beløb, så ville det være svært at få den amerikanske kongres til overhovedet at tænke i de baner. Klima- og energiministeren og formanden havde jo, sagde han, en fælles kærlighed til De Forenede Stater og til, at de nu også måtte trække med i dette her spil, men hans vurdering var – og den ville han gerne høre klima- og energiministerens kommentarer til – at såfremt der ikke kom noget pres udefra, så var der ikke afsat penge overhovedet i de amerikanske budgetter.

Klima- og energiministeren svarede på Anne Grete Holmsgaards spørgsmål vedrørende behovet for finansiering, at det ikke var ret enkelt at estimere behovet helt præcist. Man talte jo om indsatser på tilpasninger og reduktioner, i 2020, 2030, 2040 og 2050, der i sagens natur ikke kunne estimeres ret eksakt. Men både FN's klimasekretariat og Kommissionen havde jo så alligevel gjort et forsøg. Og klimasekretariatet havde i sin rapport, der kom i slutningen af sidste år, vurderet, at behovet for finansiering til tilpasningsindsatser i ulandene lå i størrelsesordenen 23-54 mia. euro om året, når vi nåede frem til 2030, mens omkostningerne til reduktionsindsatserne vurderedes til at ligge i størrelsesordenen 200-210 mia. euro om året i 2030.

I Kommissionens seneste meddelelse vurderedes det, at reduktionsindsatsen globalt vil medføre merudgifter på 175 mia. euro om året i 2020, og Kommissio-

nens meddelelser gengav så tallene for tilpasning, sådan som de fremgik af klimasekretariatets rapport.

Klima- og energiministeren sagde, at hun mente, at det var noget af det mere ædruelige og gennearbejdede, man havde. Der var jo mange andre, der kom med tal, men om begge disse instanser måtte man kunne sige, at de dog havde en vis forpligtelse til at holde sig nogenlunde á jour med, hvad der var af tal derude, og til at finde en eller anden fornuftig måde at bruge de tal på. Klima- og energiministeren tilføjede, at hun i øvrigt gik ud fra, at Anne Grete Holmsgaard ikke bad hende om at gentage hele diskussionen fra Miljøudvalget i forhold til EDC osv., og at de nævnte var de tal, der var afsættet.

Klima- og energiministeren sagde, at hun, hvis hun først skulle tage det vedrørende skatten, mente, at det dybest set var noget vrøvl, fordi det hele jo kom ind i én kasse. Hun syntes, at man måtte nogle ret umulige størrelse op mod hinanden. At regeringen så havde valgt at sætte skatten på arbejde ned i Danmark, så den var knap så meget højere, end den var i alle de andre lande, det betød jo ikke, at Danmark ikke afsatte et ganske betydeligt milliardbeløb til hele dette her område. I øvrigt kradsede regeringen nu adskilligt flere mia.kr. op i energiafgifter som følge af den samme skattereform, så kunne man jo også gå ind og lave det regnestykke og sige: Okay de penge, der blev sendt, blev åbenbart brugt, eller også var de selvfinansierende, for det endte med at være borgerne, der skulle betale noget mere i grønne afgifter.

Klima- og energiministeren accepterede derfor ikke præmissen, og sagde til Lone Dybkjær, der havde talt om kvoteprovenuet osv., at dels havde de jo været omkring det i forbindelse med klima- og energipakken, og der var også blevet givet mandat til det. Der var jo i den forbindelse, regeringen bl.a. havde sagt til Europaudvalget, at den stod inde for, at mindst halvdeilen af kvoteprovenuet blev brugt til dette her område. Men det var klart, tilføjede klima- og energiministeren, at beløbet faldt, når kvoteprisen faldt.

Det tal var regnet ud på baggrund af Kommissionens forventede kvotepris. Men siden den var blevet oplyst, var kvoteprisen jo faldet ganske betragteligt, så det provenu så nu ikke ud til at blive særligt stort.

Men det var jo et eksempel på, at det var sådan noget, der bevægede sig op og ned, og bare røg ind i en kasse, om man så valgte at udbetale det som vindmøllestøtte eller til energiforbedrende foranstaltninger eller til vækstpakker eller skat eller hvad, så røg det jo ud fra samme kasse, sagde Klima- og Energiministeren. Derfor var det, der var interessant, hvad indsatsen var på dette område, hvad ambitionsniveauet var på energi- og klimamålene i Danmark, og det var jo det, bl.a. de radikale med energiaftalen stod bag, og det blev så finansieret på den måde, partierne havde aftalt.

Klima- og energiministeren gav tilsagn om at sende Europaudvalget et notat vedrørende finansieringsmekanismerne, det var ikke sikkert, at det blev om 14 forskellige, for det kunne være, at der var nogle af dem, der ville blive udeladt for at skåne Europaudvalget lidt, og så ville det også blive med nogle af betragtningerne omkring finansieringen.

I den forbindelse mindede klima- og energiministeren om, at Energipolitisk Udvalg, Miljøudvalget og Europaudvalget var inviteret til to konsultationer i dette forår

og to til efteråret, hvor man kunne gå mere ned i detaljer omkring forhandlingsforløb og sådan noget, så der var altså planlagt fire møder fra nu af og frem, hvor de kunne gå i detaljer om forskellige ting, så alle var informeret optimalt, både så udvalgene var informerede om, hvordan Klima- og energiministeriet så på det, og så de også fik udvalgenes impuls ind i processen.

Vedrørende skovprojekterne sagde klima- og energiministeren, at hun ikke troede, at hun behøvede at sig så meget mere om det, hun var opmærksom på, at de ikke måtte tømme hele CDM-markedet eller lade bunden gå ud af det, som det tidligere var nævnt.

Til Jeppe Kofod, der havde sagt, at Danmark skulle leverer på de mål, der var sat, sagde klima- og energiministeren, at det kunne hun ikke være uenig i, og at det bl.a. også var derfor, hun sagde, at det ikke var nok bare at lave en eller anden finansieringsordning, hvor man satte en eller anden procent af BNP, fordi de i uilandene var alt for vant til, at der ikke blev levet op til det bagefter, og at man derfor skulle finde nogle klogere måder at gøre det på.

Til Frank Aaen, der havde spurgt, om EU ikke også kunne gøre noget på energiområdet, sagde klima- og energiministeren, jo og at det jo også var det, der lå i infrastrukturpakken, og at det også var det, de 5 mia. euro, som Lone Dybkjær havde refereret til, drejede sig om. Det var noget af det, vi diskuterede for 10 dage siden på Energirådsmødet. Der var en liste over forskellige projekter, herunder nogle infrastrukturprojekter, som ville gøre det nemmere at integrere vedvarende energi osv. Så der holder vi os bestemt til og er altså også i spil med forskellige konkrete projekter.

Frank Aaen havde også sagt, at det var vigtigt at få spredt budskabet om, at den økonomiske krise ikke måtte være en undskyldning for ikke at gøre noget ved klimaet. Klima- og energiministeren sagde, at det syntes hun også, at man gjorde både nationalt og internationalt hele tiden i alle mulige slags sammenhænge. Og at hun egentlig også syntes, at på trods af, hvor alvorlig krisen var rundt omkring, var det lykkedes ved mange gode kræfters hjælp i hele verden at holde klimadagsordenen inde i billedet. Den kunne jo godt være druknet totalt i krisen, men de måtte trods alt alle sige, at det ikke var sket.

Klima- og energiministeren var uenig med Frank Aaen i at regeringen sagde ét og gjorde noget andet. Hun mindede om transportforliget, som mange af partierne havde været en del af. Det var faktisk ikke sket før, at man tog for alvor fat på hele vores transport og vores transportsektors udvikling. Der var skatten, hvor regeringen i forhold til Carsten Kochs forslag havde puttet 1,4 mia.kr., mere i grønne afgifter på erhvervslivet, så små og mellemstore virksomheder også fik et incitament til at lave noget om osv., og man vidste, at regeringen kiggede på det i forbindelse med vækstpakken med grøn vækst.

Klima- og energiministeren tilføjede, at regeringen eksempelvis havde lavet en transportaftale, og at den var lavet med rigtig mange partier omkring bordet. Hun mente, at aftalen prøvede at flytte nogle af de store drej, og at det rent faktisk var ret svært.

På foranledning af formandens forslag om at lave et ekstraordinært topmøde i maj sagde Klima- og energiministeren, at det jo i den sidste ende var stats- og regeringscheferne, der skulle finde ud af, om de ville have et ekstraordinært mø-

de i maj. Men klima- og energiministeren havde det sådan, at hun ikke havde opgivet marts endnu. Hun syntes, at de skulle lægge et stærkt pres dér, for det andet ville medføre spørgsmål om kalendere osv. Klima- og energiministeren gentog, at hun stadig væk syntes, at man skulle lægge pres på for, at der i dét, der kom ud af martstopmødet, skulle være de ingredienser, der skulle bruges. Men ellers var det rigtigt, at så måtte man da overveje, hvad det næste skridt så skulle være, og det var så også det, formanden lagde op til.

Klima- og energiministeren gav formanden ret i det, han havde sagt om, at de jo ikke talte meget om international finansiering. De var selvfølgelig stærkt fokuserede på den indenrigspolitisk proces, tilføjede hun. Men den følgende tirsdag skulle Klima- og energiministeren sammen med Nicolai Stern, Petury og den britiske minister m.fl. have et to timers symposium i Washington, hvor hun ville prøve at få formidlet nogle af disse budskaber. Klima- og energiministeren skulle også tale i Kongressens energiudvalg og altså mødes med Todd Stern og Perron Browner og forskellige andre, og der ville hun selvfølgelig prøve også i bilaterale møder at få nogle af disse synspunkter med.

Lone Dybkjær sagde på foranledning af klima- og energiministerens svar, at hun ikke havde noget ønske om at gå ind i en speciel polemik, at hun bare havde den generelle opfattelse, at penge ikke kan bruges to gange, og det syntes hun var et rimeligt fornuftigt udgangspunkt.

Det, Europaudvalget måtte konstatere her, var jo, at man i forbindelse med skattepakken måtte sige, at disse her auktioneringer var brugt på gæld, og at de jo så måtte findes på anden vis. Og de kunne altså ikke findes ved grønne afgifter og alt muligt andet, for de penge var også brugt, altså måtte de tages uden for den berømte forårspakke 2.0. Det var bare det, Lone Dybkjær sagde og tilføjede, at man jo så måtte håbe på, at de blev det.

Lone Dybkjær sagde, at hun ikke var tilhænger af øremærkning, det var hendes parti heller ikke, men de havde hæftet sig ved, at det var blevet sagt, at man skulle bruge mindst 50 pct. Hvis der så stod 3,7 mia. kr., så var det jo 1,85 mia. kr., man skulle finde på anden vis, og de kunne altså ikke findes i dette her koncept og heller ikke i de grønne afgifter, for de var brugt.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun bare ville markere, at hun var fuldstændigt uenig i den måde, klima- og energiministeren udlagde de grønne afgifter på. Det, regeringen havde spillet ud med, var dårligere end det, Skattekommissionen havde spillet ud med, og som i forvejen var meget moderat.

Omkring forårstopmødet sagde Anne Grete Holmsgaard, at hun var enig med klima- og energiministeren i, at presset selvfølgelig skulle lægges på forårstopmødet i marts. Der skulle ikke åbnes nogen bagdøre. Så hvis man ville kæmpe for, at der kom et møde ind mellem forårstopmødet og junitopmødet, så skulle det jo først ske, hvis det forårstopmøde i marts ikke leverede, for der skulle selvfølgelig lægges det maksimale pres på det, ellers var der jo bare en bagdør, man kunne smutte ud af og sige, at det ville man klare om halvanden måned.

Formanden sagde, at det godt kunne være, at man ikke skulle sige det om et ekstra topmøde nu, men at grunden til, at han havde sagt det, var, at finansministeren havde givet en klokkeklar besked om, at der ikke ville ske noget i marts.

Hvis man læste formandskabets oplæg, så var det jo en meget tænkso-
men- gang af forskellige muligheder og sådan noget, der var bestemt ikke lagt op
til nogen beslutning.

Men formanden var da enig med klima- og energiministeren i, at hvis der var mu-
lighed for at opnå noget, skulle man selvfølgelig ikke opgive håbet, men lægge et
maksimalt pres.

Formanden gjorde opmærksom på, at han havde sagt, at han netop ikke ønske-
de at diskutere de indenlandske ting, men at der i hvert fald ikke var nogen i den
socialdemokratiske gruppe, der mente, at den trafikplan, der nu var lavet, ydede
noget bidrag på klimaområdet. Men den indeholdt da fornuftige investeringer, og
derfor havde de støttet den. Fordi man kaldte noget grønt, behøvede det jo ikke
at være det, men det syntes han bare ikke, at de skulle diskutere ved denne lej-
lighed, tilføjede formanden.

Formanden sagde, at han helt delte klima- og energiministerens skepsis i forhold
til amerikanerne, og at man nu skulle se de smukke ord omsat i praksis, men at
der dog trods alt i vækstpakken og andre steder var ganske flotte initiativer, som
vi fra dansk side måtte glæde os over. Men før det var gennemført, kunne man jo
ikke sige noget til det.

Klima- og energiministeren sagde vedrørende transportplanen, at hun havde
svært ved at forstå, at Socialdemokratiet kunne gå med til en trafikaftale, som slet
ikke var grøn. Men det mente hun jo så også, at den var. Regeringen tog fat på
de store drej og de store besværlige ting. Alle vidste jo, at det med at få knækket
transportens CO₂-kvoter var noget af det aller-, allervanskeligste. Og klima- og
energiministeren mente personligt ligesom regeringen, at trængselsafgifter var
noget af det, der faktisk kunne knække transportens bidrag til CO₂.

Klima- og energiministeren sagde, at hun ikke ville gå meget ind i det med, om
pengene kunne bruges to gange, og at auktioneringspuljen var brugt. Det kom jo
an på, hvordan man vendte og drejede det. Hvis der nu kom en vækstpakke, og
der var grønne ting i den, så ville det tælle med. Hvis man fik sat flere vindmøller
op, og det tilskud voksede, talte det vel også med på en eller anden måde, og
nye havvindmølleparker måtte vel også tælle med under en eller anden form.

Til Anne Grete Holmsgaard sagde hun, at det var rigtigt, at CO₂-profilen på rege-
ringens skatteudspil var dårligere, fordi kvælstofafgifterne og hele den diskussion,
som ifølge Skattekommissionen oplæg gav 800.000 tons, var henvist til "grøn
vækst udvalget". Og Skattekommissionen havde også taget det med om det frie
brændselsvalg, altså hvor man ikke behøvede at koble kraft/varme. Klima- og
energiministeren sagde til Anne Grete Holmsgaard, at hun bedre end nogen an-
den vidste, hvorfor det var taget ud af regeringens forslag, og at hun altså skulle
være glad for det.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at det var hun også.

Klima- og energiministeren mente, at der var altså nogle ting dér, der talte i en
anden retning, også den øgede støtte til biomasse. Der var altså nogle ting, der
var taget ud, bl.a. i respekt for nogle diskussioner, regeringen havde haft også i
energiforligskredsen. Men kvælstofafgiften var den, der gav mest, og det var den,
der var henvist til "grøn vækst udvalget", gentog hun.

Men rent faktisk var det altså sådan, at der rent substantielt var flere energifgifter i regeringens udspil end i Skattekommissionens, altså flere mia. kr., sagde klima- og energiministeren og tilføjede, at hun ikke lige kunne huske tallet fuldstændigt korrekt. Og det havde bl.a. noget at gøre med de 1,4 mia.kr. på erhvervsiden, det var øget ganske betragteligt i forhold til Carsten Kochs udspil, og det var for at sikre, at virksomhederne kunne have et større incitament til at lave energibesparelser. Det var bare for, at de ikke skulle gå galt af hinanden, sagde klima- og energiministeren. Der var rent faktisk nogle ting, der var bedre på energisiden, men Anne Grete Holmsgaard havde ret omkring CO2, idet man havde taget kvælstofafgiften fra og skudt den hen til et andet område.

Formanden konstaterede, at Europaudvalget jo ikke skulle give noget mandat. Han syntes, at det var fint, at klima- og energiministeren holdt disse orienteringsmøder, som hun jo også havde fået besked på, at hun skulle holde, og hellere en gang for meget end en gang for lidt, da Europaudvalget jo var det, der gav mandat, når det drejede sig om EU's stillingstagen osv. Og udvalget tog den opgave meget alvorligt, så orienteringsmøder var vældigt gode, men det var altså også godt, at Europaudvalget fik lejlighed til at drøfte sagerne.

Formanden ønskede klima- og energiministeren held og lykke på den videre færd.

11. Eventuelt

12. Siden sidst

Formaden konstaterede, at der ikke var flere, der ønskede ordet, og at ingen havde udtrykt modstand mod de af miljøministeren ønskede forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at miljøministeren havde fået de ønskede forhandlingsmandater.

Punkt 5. Rådsmøde nr. 2930 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 9. marts 2009

Bjarne Laustsen takkede for forelæggelsen og sagde, at mange af tingene, som beskæftigelsesministeren havde været inde på, var i en tidlig fase, en første fase, og at han derfor syntes, det var vigtigt, at vi fra dansk side gav nogle signaler om, hvor vi gerne ville hen.

1. Forberedelse af forårstopmødet

a) Nøglebudskaber baseret på b) til g)

– *Vedtagelse*

– *Politisk debat*

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 3)

Beskæftigelsesministeren: Som vanligt vedrører en betydelig del af dagsordenen for dette forårs Rådsmødet i EPSCO forberedelse af Det Europæiske Råds forårstopmøde om vækst og beskæftigelse.

Jeg skal henvise til det udsendte samlenotat (Rådsmøde 2930 – bilag 1).

Punktet er delt mellem Velfærdsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Udenrigsministeriet, og jeg fremlægger det til orientering.

Rådets hovedbidrag til Det Europæiske Råd under dagsordenens punkt 1 er nøglebudskaberne i punkt 1a. De fokuserer på at forebygge og takle ledigheden og samtidig fortsætte reformer på arbejdsmarkedet og styrke indsatsen for social inklusion. Regeringen kan støtte nøglebudskaberne.

I en tid med stigende ledighed er der fokus på, at de ledige får så korte ledighedsperioder som muligt. Det skal fremmes ved at implementere de fælles principper for flexicurity, herunder ved at styrke den aktive arbejdsmarkedspolitik og øge adgangen til at opgradere kvalifikationer.

Dokumenterne under punkterne b-g i dagsorden danner baggrund for nøglebudskaberne.

Jeg skal kort nævne de væsentlige pointer her.

I Fællesrapporten om beskæftigelse forventes en nedgang i beskæftigelsen i Europa på ca. 2 pct. point og en stigning i ledigheden på ca. 2,5 pct. point i 2009.

På den baggrund skal den økonomiske Genopretningsplan bidrage til at stimulere den økonomiske aktivitet i EU gennem både EU-finansierede initiativer og finansielle lempelser i de enkelte EU-lande. Det samlede bidrag af tiltagene i genopretningsplanen forventes at være på 1,5 pct. af EU's samlede BNP.

Genopretningsplanen understreger betydningen af at have en aktiv beskæftigelsespolitik flexicurity med henblik på at sikre arbejdsstyrkens beskæftigelsessevne og forebygge langtidsarbejdsløshed. Det kan regeringen naturligvis kun støtte.

I 2008 reviderede vi i EU de integrerede retningslinjer for beskæftigelsen, så de nu indeholder referencer til de fælles principper for flexicurity, som Det Europæiske Råd vedtog i december 2007. Kommissionen foreslår, at retningslinjerne videreføres uændret i 2009, hvilket regeringen er enig i.

På mødet skal vi også tage stilling til Kommissionens forslag til landespecifikke henstillinger til de enkelte medlemslande [punkt 1e]. Kommissionen har fremlagt forslag til henstillinger på baggrund af de enkelte landes nationale reformprogrammer.

For Danmarks vedkommende er Kommissionens vurdering meget positiv, og der er igen i år ikke givet henstillinger til Danmark. Kommissionen noterer sig, at Danmark i det forløbne år har gennemført forskellige tiltag, eksempelvis jobplanen, der yderligere har fremmet arbejdsudbuddet.

Kommissionen omtaler også vores flexicurity-model positivt og fremhæver som en særlig styrke parternes centrale rolle. Kommissionen er dog i sin vurdering stadig opmærksom på den demografiske udfordring og behovet for at sikre øget udbud af arbejdskraft på længere sigt. Det er vi regeringen enige i, og vi har også fokus på den udfordring på den lange bane.

Alt i alt kan regeringen tiltræde Kommissionens henstillinger.

Bjarne Laustsen sagde, at den stigende ledighed i sig selv var en katastrofe. Man havde jo mange gange talt om at prøve at opkvalificere og omskole folk. Det havde beskæftigelsesministeren også sagt noget om, men alligevel også sagt, at man hurtigst muligt skulle i job igen. Det var sådan set også fint nok, sagde Bjarne Laustsen, men man havde nu en historisk mulighed for at få løftet mange af de ufaglærte – det gjaldt ikke bare i Danmark, det gjaldt også i resten af Europa – som i fremtiden skulle beskæftige sig med noget, der krævede mere uddannelse. Derfor var hans holdning, at man skulle løfte i flok. Det hjalp ikke, at vi gjorde en sådan indsats alene i Danmark, da det var en massearbejdsløshed, der var på vej i Europa. Man måtte prøve at koordinere en lang række af de tiltag, man satte i værk, så det handlede meget om klima, om energi, om alternativ energi, at vi fik investeret i det, sagde Bjarne Laustsen. Han tilføjede, at han troede, at det faldt meget godt i tråd med de nye holdninger, regeringen havde. Dem havde den ikke haft hele tiden, men man skulle jo ikke skælde dem ud for nu, at de var blevet klogere. Bjarne Laustsen troede, at det ville være klogt, hvis man sendte nogle signaler om, at man skulle prøve at uddanne, opkvalificere og omskole folk til de områder.

Beskæftigelsesministeren sagde til Bjarne Laustsen, at der jo i genopretningsplanen indgik elementer, som han efterspurgte, altså den grønne dagsorden og uddannelse, så på den måde faldt det godt i tråd. Beskæftigelsesministeren tilføjede, at han også var enig i den betragtning, at krisen her krævede en koordinering af indsatsen i de forskellige lande, altså at man prøvede at samle kræfterne.

b) Meddelelse fra Kommissionen til Rådet: En europæisk genopretningsplan

– *Til baggrund*

KOM (2008) 0800

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 7)

EU-note (08) – E 21

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 142, side 567 (senest behandlet 2/12-08)

Beskæftigelsesministeren: Se ovenfor under punkt 1 a.

c) Fælles beskæftigelsesrapport 2008/2009

– *Vedtagelse*

KOM (2009) 0034

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Beskæftigelsesministeren: Se ovenfor under punkt 1 a.

d) Forslag til rådsbeslutning om Guidelines for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker

– *Generel indstilling*

KOM (2008) 0869

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Beskæftigelsesministeren: Se ovenfor under punkt 1 a.

e) Implementering af Lissabon-strategien. Strukturelle reformer inden for rammerne af den europæiske genopretningsplan – årlig vurdering: Kommissionens anbefalinger til Rådets anbefalinger om implementeringen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker

– *Politisk enighed*

KOM (2009) 0034

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Beskæftigelsesministeren: Se ovenfor under punkt 1 a.

f) Fælles rapport om social beskyttelse og social inklusion

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Beskæftigelsesministeren: Punkterne 1f og 1g hører under velfærds- og ligestillingsministeren. Under punkt 1f skal Rådet vedtage Fællesrapporten om social beskyttelse og social inklusion. Rapporten opsummerer medlemsstaternes strategirapporter fra 2008 om bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse.

g) Rapport fra Kommissionen om ligestilling mellem kvinder og mænd, 2009 (Rapporten foreligger endnu ikke)

– Vedtagelse

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samløst side 7)

Beskæftigelsesministeren: Punkt 1g er Kommissionens årlige orientering til Rådet og Europa-Parlamentet om ligestilling i EU. Kommissionen forelægger hvert år en rapport, der gør rede for det foregående års tiltag og det kommende års fokusområder. Rapporten offentliggøres den 8. marts.

h) Forberedelse af det sociale trepartsmøde

– Information fra formandskabet

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samløst side 7)

Beskæftigelsesministeren: Det sidste emne under dette punkt er punkt 1h om forberedelse af det sociale trepartstopmøde, der som vanligt vil blive afholdt i forbindelse med forårstopmødet. De sociale trepartstopmøder er blevet til på dansk initiativ, og de giver mulighed for at drøfte udviklingen på arbejdsmarkedene med de europæiske arbejdsmarkedsparter. Dagsorden kender vi ikke endnu. Men mon ikke krisen vil blive drøftet og i den forbindelse også EU's Genopretningsplan.

2. Forslag til revision af forordningen for Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen ("Globaliseringsfonden")

– Fremskridtsrapport

KOM (2008) 0867

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samløst side 14)

Udvalgmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 138, side 428 FO (senest behandlet i

EUU 28/11-08)

Beskæftigelsesministeren: Sagen om Globaliseringsfonden forelægger jeg til orientering.

Finansministeren forelagde den 28. november Kommissionens økonomiske genopretningsplan. I genopretningsplanen indgår Kommissionens tanker om en revision af forordningen om Globaliseringsfonden. I udvalget var der opbakning til regeringens linje om, at vi skulle forholde os skeptisk til en sådan revision.

Årsagen til vores skepsis er, at vi generelt fra regeringens side ikke har fundet, at Fonden sender de rette signaler om, at strukturreformer også på arbejdsmarkedet er den væsentligste nøgle til succes i en globaliseret verden.

I forhandlingerne om det konkrete forslag til en revision af forordningen har vi arbejdet imod en udvanding af støttekriterierne for fonden, men det er stadig usikkert, hvad resultatet af forhandlingerne bliver. Men en stor del af landene har udtrykt sig til fordel for Kommissionens forslag.

Regeringen vil fortsætte sin linje i forhandlingerne, men i lyset af den tiltagende økonomiske krise vil vi i sidste ende acceptere det resultat, der kan opnås enighed om.

3. Rådskonklusioner om Kommissionens meddelelse: Nye kompetencer til nye job: at forudse og imødegå arbejdsmarkedets kompetencebehov

– Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2008) 0868

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 17)

KOM (2008) 0868 – bilag 1 (henvendelse af 25/2-09 fra DLI)

Beskæftigelsesministeren: Jeg forelægger punktet til orientering.

Rådskonklusionerne ligger i forlængelse af en meddelelse fra Kommissionen med samme titel. Meddelelsen bygger på en analyse af kompetencebehovene i 2020, og den peger på potentialet i at vide mere om de fremtidige behov for at kunne sikre de rette kompetencer til rette tid.

Rådskonklusionerne peger på, 1) at der fortsat vil være gode muligheder for jobskabelse i Europa, 2) at kravene til kompetencer generelt vil stige og 3) at en bedre matchning på arbejdsmarkedet er nødvendig.

I konklusionerne lægges der op til en styrket indsats fra Kommissionen på området.

For det første skal Kommissionen sikre en bedre kobling mellem kompetencer og behov på arbejdsmarkedet ved blandt andet at fremme geografisk og faglig mobilitet. Det skal nye redskaber bidrage til. For eksempel skal der gives bedre information på europæisk niveau om udviklingen i efterspørgsel på arbejdskraft i de forskellige lande.

For det andet skal EU's egne analyser og prognoser for udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet på længere sigt forbedres, og dialogen mellem erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne om de fremtidige kompetencebehov skal fremmes.

For det tredje skal Kommissionen deltage aktivt i internationalt samarbejde om problemstillingerne med OECD og ILO.

Endelig skal Kommissionen støtte medlemsstaterne i deres udvikling af prognoser og kompetenceudvikling.

Hele øvelsen handler om at finde veje til bedre at matche kompetencebehovene på arbejdsmarkedet. Det arbejde kender vi til fra dansk side, og vi ved også, hvor vanskeligt det er. Men det nytter. De danske erfaringer viser, at en effektiv ar-

bejdsmarkedsovervågning er afgørende i forhold til at sikre en bedre matchning og forudsigelse af arbejdsmarkedsbehov.

Regeringen kan støtte initiativet, og vi forventer, at det vil kunne bidrage positivt til gennemførelsen af Lissabon-strategien.

4. Rådskonklusioner om Kommissionens meddelelse om virkningen af den fri bevægelighed for arbejdstagere i lyset af EU-udvidelsen

– Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2008) 0765

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 142, side 574 (senest behandlet i EEU 12/12-08)

Beskæftigelsesministeren: Jeg forelægger sagen til orientering.

Det tjekkiske formandskab har mobilitet som et af sine prioriterede områder, og mobilitet var temaet for det uformelle ministermøde i januar. Det tjekkiske formandskab har lagt vægt på de positive aspekter af mobilitet og har flere gange opfordret til, at de tilbageværende overgangsordninger for arbejdskraft fra de øst-europæiske EU-lande ophæves snarest muligt, hvilket Danmark som bekendt gør pr. 1. maj i år.

Det er i dette lys, rådskonklusionerne skal ses.

Derudover følger rådskonklusionerne op på Kommissionens meddelelse om fri bevægelighed i lyset af EU-udvidelsen, som var på dagsordenen for rådsmødet i december.

I rådskonklusionerne fremhæves den fri bevægelighed som en hjørnesten i traktaten, og medlemsstaterne opfordres til at fremme arbejdskraftmobilitet og nedbryde barrierer for mobiliteten.

Rådskonklusionerne er uproblematisk for Danmark, og regeringen kan støtte dem.

Bjarne Laustsen sagde, at han på mødet i Arbejdsmarkedsudvalget havde spurgt, om beskæftigelsesministeren i det indeværende møde ville gøre lidt mere ud af de regler, der som følge af udvidelsen ville træde i kraft efter 1. maj, men som allerede var gældende nu. Man oplevede en unfair konkurrence, fordi der var andre lande, der ikke havde håndteret det, at der kom så mange nye eksempelvis østeuropæiske borgere til et andet land, hvor de arbejdede under vilkår, der var helt anderledes end dem, der ellers eksisterede i det pågældende land.

Bjarne Laustsen nævnte som et konkret eksempel på unfair konkurrence fra Danmark, at vi kørte 6 mio. svin ud af landet, primært fordi arbejdslønnen var lavere i Tyskland.

Man brugte to metoder, den ene var kolonnearbejdskraft, hvor man simpelt hen havde hele kolonner, der stod og arbejdede til en meget lav løn. Desuden var man begyndt på noget nyt, man havde et firma, der indlejede arbejdskraft enten enkelte eller i hele bundter, og Bjarne Laustsen havde forstået, at de arbejdede til

nogle ganske få euro eksempelvis om natten eller om aftenen. Det var klart, at man her havde en unfair konkurrencesituation, tilføjede han.

Bjarne Laustsen sagde, at når man hyldede principperne om det frie og indre marked med arbejdskraftens frie bevægelighed, varernes og tjenesteydelsernes frie bevægelighed, så kunne vi ikke have, at der var en enkelt punkt, hvor forholdene adskilte sig så væsentligt ved, at lønningerne i Danmark og andre lande generelt lå væsentligt højere end de lønninger, de udefra kommende arbejdere fik. Den lå langt under det, ILO sagde, at man skulle have, altså godt 90 kr. i timen.

Bjarne Laustsen spurgte derfor, hvilke håndtag vi på det område havde fra dansk side. Han havde forstået, at den tyske fagbevægelse var fuldstændigt i knæ og ikke kunne gøre noget, og at selv de sociale bidrag, som var ret høje i Tyskland, ikke blev indbetalt, fordi det var mafialignende forhold, menneskene i disse udlejningsfirmaer arbejdede under. Så det var både af hensyn til konkurrencen, men selvfølgelig også for at sørge for, at man behandlede de mennesker ordentligt, der arbejdede på den måde, at der burde gøres noget.

Det var jo ikke noget, der skete i Danmark, men det var noget, der påvirkede den danske konkurrence, sagde Bjarne Laustsen og udtrykte håb om, at beskæftigelsesministeren var enig i, at man skulle gøre noget ved det, uanset det var svært, fordi det var et område, man ikke plejede at regulere på den måde i EU.

Beskæftigelsesministeren sagde vedrørende kolonnearbejdere, at det jo var rigtigt, at der i stor udstrækning blev anvendt udstationeret arbejdskraft i den tyske slagteribranche især. Lønningerne i den tyske slagteribranche var generelt lavere end i Danmark, og der var en lav organiseringsgrad, hvilket nok også spillede ind på lønniveauet for både indenlandsk og udenlandsk arbejdskraft.

Beskæftigelsesministeren tilføjede, at han havde fået oplyst, at man fra tysk side ikke havde fået fastsat nogen national minimumsløn på slagteriområdet, sådan som man havde gjort det på andre områder, og at han også havde hørt, at man rent faktisk i februar havde udvidet kredsen af områder, hvor man havde fastsat en minimumsløn, men netop ikke på slagteriområdet.

Reglerne i udstationeringsdirektivet skulle selvfølgelig overholdes, sagde beskæftigelsesministeren, og vi havde været i kontakt med Danske Slagterier, Nærings- og nydelsesmiddelforbundet og den danske ambassade i Berlin, der havde oplyst, at der havde været nogle eksempler på, at reglerne i udstationeringsdirektivet ikke var blevet overholdt. Der havde været eksempler på omgåelse af arbejdstidsreglerne og reglerne i relation til social sikring.

Den tyske statsadvokatur havde på den baggrund rejst konkrete sager mod virksomheder, der formidlede kolonnearbejdskraft.

I Tyskland havde man åbenbart ikke fundet det nødvendigt at fastsætte en minimumsløn på slagteriområdet, og der var ikke andet at sige til det, mente beskæftigelsesministeren, end at det måtte vi acceptere fra dansk side. Det var Tysklands egen sag, hvordan de ville regulere lønforhold. Den danske regering ville ikke blande sig i det, lige så vel som vi jo gerne ville have, at andre lande ikke blandede sig i lønfastsættelsen i på det danske arbejdsmarked.

Men, tilføjede beskæftigelsesministeren, han ville gerne arbejde for, at spørgsmålet om brug af kolonnearbejdskraft blev rejst i den high-level gruppe, som nu var

blevet nedsat af Kommissionen, hvor de skulle se på udstationeringsdirektivet. Derudover gjaldt der jo særlige regler om transport af dyr, og det skulle jo også tages med i betragtning her.

Men kolonnearbejdskraft var problematisk, og vi havde jo rejst det i sin tid, da vi lavede overgangsreglerne ved optagelsen af de nye medlemslande i EU. Det var jo som sagt et tysk anliggende, men vi måtte så prøve at gøre vores indflydelse gældende, tilføjede beskæftigelsesministeren.

Bjarne Laustsen takkede for bemærkningerne om kolonnearbejdskraft osv. Han gentog, at konsekvenserne af det her - uanset om man syntes, at det skulle hvert enkelt land selv have lov til at klare - ud over at det var tosset at ligge og køre 6 mio. grise rundt med CO2-udslip, slid på vejene, mangel på dyrevelfærd og hvad det ellers medførte, var en unfair konkurrence landene imellem, når forskellene var så store. Så ud over, at folk skulle have løn, hvad de skulle have, så gav det altså også en unfair konkurrence, der var langt større end den, man ellers kunne opleve, når man talte om Det Indre Marked. Det var derfor, det var vigtigt at få gjort noget ved det, tilføjede Bjarne Laustsen, og spurgte, om han måtte forstå det sådan, at i Tyskland skulle man heller ikke betale ILO-løn, altså de godt 90 kr. i time, som vi betragtede som minimum i Danmark.

Bjarne Laustsen havde forstået, at Tyskland, selv om de sagde nej til en mindste løn, havde gjort noget for at prøve at få nogle andre aftaler i stand, men at det ikke var lykkedes, og at det derfor var et stort set ureguleret område. Bjarne Laustsen troede bare, at Tyskland, for så vidt angik arbejdskraft udefra, havde sagt ja til det samme, som vi havde sagt ja til, og at man i hvert fald som minimum skulle betale ILO-løn.

Beskæftigelsesministeren sagde, at han vedrørende kolonnearbejderne ikke kunne sige andet, end at det spørgsmål ville blive taget op med tyskerne, når de mødtes med dem, og at de ville påpege det uheldige i det.

Det var formentlig en sag, der betød, at det var dyrere at slagte i Danmark og billigere i Tyskland, og hvis det blev dyrere i Tyskland, så flyttede det arbejde måske til et tredje sted, så man var nødt til at tage spørgsmålet op i en eller anden sammenhæng.

Men regeringen spurgte jævnligt parterne her, om vi i Danmark skulle lave en mindste betalingssats, men hidtil havde parterne afvist, at vi skulle indføre en mindste betalingssats i Danmark, tilføjede beskæftigelsesministeren.

5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/85/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer – Graviditetsdirektivet

– *Politisk debat*

KOM (2008) 0637

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 22)

KOM (2008) 0637 – bilag 1 (grundnotat af 16/1-09)

Beskæftigelsesministeren: Jeg forelægger punktet til orientering.

Forslaget lægger op til at regulere barselorloven ved bl.a. at forlænge barselorlovsperioden fra 14 til 18 uger, hvoraf moderen skal holde mindst 6 uger umiddelbart efter fødslen.

Det foreslås også at udvide afskedigelsesbeskyttelsen, så moderen bliver beskyttet, som om hun er på barselorlov 6 måneder efter, at barselorloven er udløbet.

Samtidig lægger forslaget op til, at moderen skal have fuld løn i den periode, som graviditetsdirektivet regulerer. Det betyder fuld løn under graviditetsbetinget orlov og under barselorlov. Der tales om et loft, men Kommissionen har endnu ikke givet fyldestgørende svar på, hvilke forpligtelser medlemsstaterne kan forvente.

Endelig er der en række horisontale bestemmelser om bevisbyrde, repressalier, sanktionsmuligheder og ligebehandlingsorganer, som allerede findes i det omarbejdede ligebehandlingsdirektiv, og hvor retsstillingen ikke bliver ændret med det nye forslag.

Fra dansk side er vi kritiske over for forslaget. Vi mener, at forslaget trækker i den forkerte retning, fordi det begrænser fleksibiliteten. Direktivforslaget respekterer hverken medlemsstaternes behov for at kunne tilrettelægge rammerne for orlov eller arbejdsmarkedets parter ønsker om at kunne indgå aftaler om forhold vedrørende barselorlov. Og som det måske mest problematiske fjernes nogle af de fleksibilitetsmuligheder, som mødrene har i dag.

I Danmark lægger vi vægt på mødres muligheder for at deltage på arbejdsmarkedet. Direktivforslaget lægger op til en detailstyring af medlemsstaterne, der vil trække barselorlov til kvinder i den forkerte retning. Når fleksibiliteten bliver begrænset, og ydelserne under barsel bliver forhøjet som en EU-forpligtelse, bliver det vanskeligt at opretholde parternes aftaler om udviklingen af løn under barsel. Barseludligningsordningen passer også dårligt ind i det mønster.

Forslaget er med andre ord ikke en blomst, der er vokset i vores have. Men vi befinder os endnu meget tidligt i processen. Sagen har kun været behandlet få gange på arbejdsgruppeniveau, og der er mange og væsentlige udeståender.

Vi vender tilbage til denne sag, når der foreligger noget mere konkret.

Bjarne Laustsen erklærede sig helt enig med beskæftigelsesministeren og tilføjede, at han syntes, det var synd og skam, at man havde to direktiver. For ham var det naturligt, at man talte om barsel efter en graviditet, og derfor mente han, at man burde behandle det sammen. Men det var måske et fingeraftryk fra de syd-europæiske lande, hvor kvinderne stadig væk ofte gik hjemme, at man havde det i to direktiver.

Pia Adelsteen sagde, at det eneste, hun ville kommentere, var forslaget omkring barsel. Nu havde de lige hørt, at der ville komme en rapport vedrørende ligestilling, og når Pia Adelsteen læste disse forslag, var det et skridt i den forkerte retning. Hun havde forstået, at beskæftigelsesministeren var enig i det, men hun syntes, at Bjarne Laustsen havde en pointe i, at det område overhovedet ikke burde være i to direktiver, det burde være i ét, fordi det hang sammen. Det var det ene, hun ville sige

Det andet var, at det jo ville forringe de forhold, vi havde opnået i Danmark for de danske kvinder, og hun syntes simpelt hen, at det ville være forfærdeligt. Det var muligt, at de direktiver ville gøre det bedre for andre kvinder i Europa. Men hvis man lige pludselig lavede et krav om, at man skulle have fuld løn under graviditet og barsel, så forudså hun at unge kvinder, der var i den fødedygtige alder, ikke blev ansat, for sådan var det ude i den virkelige verden, og sådan var det også i Danmark. Derfor syntes Pia Adelsteen, at det var problematisk.

Lone Dybkjær sagde, at hun undrede sig over Pia Adelsteens sidste bemærkninger. Hvis man var gravid, arbejdede man vel i princippet, eller også var man syg, sagde hun, men tilføjede, at det jo var rigtigt, at der kunne være noget i forbindelse med barsel, som de fleste kvinder dog vel havde i Danmark.

Lone Dybkjær sagde, at hun overordnet ikke var enig med beskæftigelsesministeren, og at hun, da hun så de første sætninger i det direktivforslag, var klar over, at regeringen ville gå imod det, fordi det var fremsat på baggrund af Parlamentets forslag i sin tid, og udgifterne til barsel- og forældreorlov skulle deles lige- ligt med henblik på, at kvinderne ikke længere skulle udgøre en dyrere arbejdskraft end mændene. Det gjorde de jo stadig væk, og det var en del af problemet på dette område, tilføjede hun.

Lone Dybkjær sagde, at hun ikke ville gå ind i en lang diskussion om det, bare sige, der ingen steder stod, at Europaudvalget havde fået noget grundnotat om det, så det havde de vel ikke, eller hvad? Hvis de havde fået et grundnotat, undrede hun sig over, at det ikke stod som en reference et eller andet sted, men så kunne hun jo bare finde det frem og se, hvad der var op og ned.

Udvalgssekretæren svarede, at Europaudvalget havde fået et grundnotat.

Lone Dybkjær sagde, at hun så lige ville undersøge, om de skulle tage beskæftigelsesministeren i samråd om det på et eller andet tidspunkt, fordi hun troede, at det ville være en god idé, og så ville hun ikke gå ind på en diskussion i det indeværende møde i Europaudvalget, da hun troede, at der ville være almindelig stemning for, at de ikke gjorde det indeværende møde længere, end det allerede var.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at det sidste afholdt hende fra at stille spørgsmål vedrørende dette forslag.

Beskæftigelsesministeren spurgte, om de så ikke skulle aftale, at de ikke ville gå i diskussion om denne sag nu, dels var man på et ret tidligt stadium i den, dels havde man sat den på for at varsle, at der kom noget omkring den. Beskæftigelsesministeren sagde, at han så ikke ville begynde at forklare, hvorfor regeringen syntes det ene og det andet, og spurgte, om det var ok.

Lone Dybkjær spurgte, om beskæftigelsesministeren så til gengæld ville acceptere at komme i et samråd på et eller andet tidspunkt, når Europaudvalget var bedre forberedt.

Beskæftigelsesministeren svarede, at det syntes han var helt fair, og ville gerne komme i samråd, når de havde fået lidt mere fast grund under fødderne med hensyn til, hvad Kommissionen rent faktisk agtede at foretage sig.

Lone Dybkjær sagde, at hun nu havde løbet grundnotatet igennem og set, at det stort set dækkende det andet notat, som hun havde læst. Der var ikke noget nyt i

det, og det ville sige, at hun betragtede det som – taget i ikke alt for negativ betydning – et ret overfladisk grundnotat. For der var jo mange bestemmelser i direktivet, man ikke kom ind på. Man sagde bare generelt, at der blev mindre fleksibilitet osv., men sådan noget skulle dog normalt trods alt begrundes en anelse ud over, at man udvidede orlovspåbyggelsen fra 2 uger til 6 uger.

Lone Dybkjær sagde, at det, hun ville prøve at foruddiskontere, var, at nu var der et direktivforslag, og at hun var helt med på, at det, der stod i notatet var, at regeringen modarbejdede dette her forslag, fordi man syntes, at det var et dårligt forslag, og at det ville sige, at den aktive politiske proces jo var gået i gang.

Derfor syntes Lone Dybkjær, at det var rimeligt at tage et samråd, inden man kom så meget videre. Hun tilføjede, at hun selvfølgelig selv ville læse direktivet, men at hun gerne ville vide, om man ikke havde mere uddybende betragtninger et eller andet sted i Beskæftigelsesministeriet, så hun kunne få lidt mere at vide om, hvad det var, der lå bag den holdning, som regeringen lagde for dagen i grundnotatet, og at de så på den baggrund tog et samråd.

Det var ikke sådan, at Beskæftigelsesministeriet skulle lave en hel masse nyt arbejde nu, tilføjede hun, men det var fordi den politiske proces var gået i gang.

Lone Dybkjær sagde, at hun var helt med på, at hvis regeringen havde søgt et mandat, så havde den haft et klart flertal, et meget stor flertal oven i købet, kunne hun forstå, men tilføjede, hun, derfor kunne de andre jo godt være interesserede i at sige, at de syntes, at forslaget var dårligt.

Den fungerende formand (Anne Grete Holmsgaard) sagde, at hun håbede på, at beskæftigelsesministeren var indstillet på at tage samrådet ret hurtigt, da hun syntes, det ville være fornuftigt, fordi der var to partier til stede, som var skeptiske over for regeringens linje, uden at de gik ind i en mere detaljeret diskussion af den.

Beskæftigelsesministeren svarede, at det da var helt fair, at der ingen problem var med det, og at Beskæftigelsesministeriet nok skulle lave et notat op til samrådet omkring de forskellige elementer i direktivforslaget.

Bjarne Laustsen sagde, at han godt nok var over den fødedygtige alder, men at han, uanset om de skulle diskutere det eller ej, syntes, det var vigtigt, som det også fremgik af høringssvarene i samlenotatet, og at man når, man var inde på et tidligt tidspunkt også nævnte de positioner, man måtte have i stedet for at læne sig tilbage sige: lad os nu lige se, hvad der kommer ud af det, og hvad de andre mener.

Vi havde jo ligestilling mellem kønne på dette her område, i hvert fald når det drejede sig om barsel, og derfor handlede det lidt om, hvilke muligheder man kunne skabe i EU, sagde Bjarne Laustsen. En af de ting, vi trods alt havde forsøgt herhjemme, var en kombination af aftaler og lovgivning, og deri indgik betaling et som væsentligt element, da det jo kostede nogle penge.

Der var ikke 100 pct. reel ligestilling, der var et problem for de selvstændige med hensyn til, hvordan og hvorledes de forskellige grupper kunne klare sig, og hvordan man kunne lave en finansieringsordning, så man fik den reelle ligestilling.

Derfor syntes Bjarne Laustsen, det var vigtigt at sende det signal til beskæftigelsesministeren, at nu havde vi forsøgt at lave en ordning herhjemme, der så ikke

var 100 pct., men at vi skulle passe på ikke at få lavet nogle ordninger i EU, der ødelagde det, som vi faktisk havde, og som vi havde bedt parterne om at bidrage til og selv fundet løsninger på.

Beskæftigelsesministeren sagde, at han man fra dansk side forsøgte at påvirke graviditetsdirektivet ud fra to synspunkter.

Det ene var ligestillingssynspunktet, og det andet var synspunktet om, at det i videst muligt omfang skulle være aftalebaseret. Det var de to angrebsvinkler, man havde til det, sagde han.

Beskæftigelsesministeren tilføjede, at han ligesom Pia Adelsteen fandt det uheldigt, at graviditetsdirektivet og forældreorlovsdirektivet ikke var sammentænkt, men at man arbejdede med forholdene omkring graviditet og barsel som to fuldstændigt adskilte verdner, og at man på den måde ikke overvejede, hvordan de samlede rettigheder for fædre og mødre skulle se ud.

Det var ud fra det, de arbejdede, sagde beskæftigelsesministeren, og de var helt enige i, at vi skulle sikre det danske aftalebaserede system, og at vi skulle sikre ligestilling.

Udg. 6. Forslag til rammedirektiv om status for personer, der er indrejst på medlemsstaternes territorium med henblik på at udøve økonomisk aktivitet (artikel 12)

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2007) 0638

Rådsmøde 2930 – bilag 1 (samlenotat side 27)

KOM (2005) 0669 – bilag 1 (grundnotat af 10/5-06)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 49, side 98 (senest behandlet i EUU 30/11-07)

EUU alm. del (07) – bilag 51, side 158 (seneste behandling i EUU 2/11-07)

7. Eventuelt

8. Siden sidst

Den fungerende formand konstaterede, at der ikke var flere, der ønskede ordet og takkede beskæftigelsesministeren.

FO Punkt 6. Rådsmøde nr. 2929 (konkurrenceevne - forskningsdelen) den 5.-6. marts 2009

Videnskabsministeren: Der er møde i Konkurrenceevnerådet den 5. og 6. marts.

Det tjekkiske formandskab har fremlagt en dagsorden med to forskningspunkter. Jeg forelægger dem begge til orientering.

Udover disse to sager er der også to sager, som ikke er på dagsordenen for Rådsmødet, som er tidlige forelæggelser med henblik på forhandlingsoplæg.

De to tidlige forelæggelser drejer sig om et program for samarbejde på metrologi-området og ISA-programmet.

Jeg vil først gennemgå de to punkter på Rådsmødet.

Den fungerende formand takkede videnskabsministeren og tilføjede, at hun godt vidste, at videnskabsministeren havde en sag til tidlig forelæggelse, men at Europaudvalget ville tage dette vedrørende metrologi og de to andre forslag, der var fremlagt, først.

1. Lissabon agendaen: Key Issues Paper (KIP)

- *Udveksling af synspunkter vedrørende forskningsdelen af Key Issues Paper og links til Ljubljana processen*
Rådsmøde 2929 – bilag 1 (samlenotat side 2)
Ljubljana-processen
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (08) – bilag 138, side 418 (seneste behandling i EUU 28/11-08)
EUU alm. del (072) – bilag 305, side 873 (behandlet i EUU 23/5-08)

Videnskabsministeren: Det første punkt på dagsordenen for Rådsmødet under forskningsdelen drejer sig om sammenhængen mellem Lissabon-processen og den såkaldte "Ljubljana-proces".

Formandskabet har lagt op til en udveksling af synspunkter ud fra to generelle spørgsmål.

Lissabon-processen har som bekendt til mål at sikre Europas vækst, beskæftigelse og konkurrencedygtighed.

Helt konkret er det på det forskningspolitiske område en målsætning, at der skal bruges 3 pct. af landenes BNP til forskning og udvikling. Herunder skal 1 pct. komme fra den offentlige sektor og 2 pct. skal komme fra den private sektor.

"Ljubljana-processen" blev som bekendt iværksat under det slovenske formandskab sidste år. Processen har til formål skabe en fælles vision for Det Europæiske Forskningsrum samt fokusere på en bedre organisering og styring heraf.

I mine øjne må en af hovedprioriteterne i koblingen mellem de to processer være, at vi skaber et indre marked for viden og fjerner unødvendige barrierer for skabelse og anvendelse af viden i Europa.

Fra dansk side arbejder vi for, at en forstærket EU-indsats for fremme af fri bevægelighed skal fokusere på følgende tre områder:

For det første arbejder vi for, at der udvikles et fælles europæisk anerkendelses-system for opnåelse af gensidigt anerkendte universitetsgrader.

For det andet har jeg foreslået, at der etableres en prestigefuld europæisk erhvervsPhD-ordning med vægt på innovation.

For det tredje arbejder vi for, at det skabes et indre marked for intellektuelle ejendomsrettigheder fra den offentlige forskning.

Vi skal sigte efter, at den nyeste viden stilles til rådighed for alle brugere, uanset hvor den opstår, og i hvilket land brugerne befinder sig.

Dette er en klar dansk prioritet.

En af de store udfordringer er at skabe nogle rammer, der får erhvervslivet til at forske og udvikle mere. Særligt i disse tider med økonomisk afmatning.

Det er derfor en særlig udfordring at arbejde for, at relationerne og samarbejdet mellem den offentlige forskning og erhvervslivet udbygges og styrkes. Dette gælder på nationalt plan og på europæisk plan.

2. ESFRI Roadmap

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 2929 – bilag 1 (sammenotat side 5)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (06) – bilag 342, side 1269 (seneste behandling i EUU 16/5-07)

Videnskabsministeren: Det andet punkt på dagsordenen for Rådsmødet omhandler europæiske infrastrukturer, hvor formandskabet har lagt op til en udveksling af synspunkter ud fra tre overordnede spørgsmål.

Regeringen mener, at etableringen af større forskningsinfrastrukturer spiller en vigtig rolle i at sikre den fortsatte udvikling af Europas konkurrenceevne.

Erfaringerne viser, at etablering af store forskningsfaciliteter giver et gunstigt miljø for de omkringliggende virksomheder. Dette skaber både øget efterspørgsel efter underleverandører i nærområdet og der etableres højteknologiske spin-off virksomheder. Herved skabes et bredt fundament for innovation og økonomisk udvikling.

Det er samtidig vores holdning, at europæiske forskningsinfrastrukturer med fordel kan etableres med støtte fra strukturfondsmidlerne.

Spørgsmålet om lokaliseringen af fælleseuropæiske infrastrukturer bør derimod ikke ske på baggrund af regionalpolitiske hensyn.

Hensynet til kvalitet i forskningen bør være bærende i overvejelserne om placering af infrastrukturer.

FO 3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om Fællesskabets deltagelse i et europæisk program for metrologisk forskning, der gennemføres af flere medlemsstater

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 5.-6. marts 2009, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse.*

KOM (2008) 0814

Rådsmøde 2929 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Videnskabsministeren: Ud over dagsordenen for Rådsmødet er der, som jeg tidligere nævnte, også to sager i tidlig forelæggelse med henblik på forhandlingsoplæg.

For begge sagerne gælder det, at alt peger i retning af, at Rådet kan nå til enighed med Parlamentet i første behandling.

For begge sager gælder ligeledes, at de er relativt ukontroversielle, og at der er mulighed for en hurtig aftale med Parlamentet.

I begge sager er der tale om programmer med budgetter af en pæn beløbsstørrelse. Jeg forelægger sagerne med henblik på forhandlingsoplæg, således at Co-reper kan give formandskabet mandat til at indgå aftaler med Europa-Parlamentet.

Det første punkt til forhandlingsoplæg omhandler forslaget om etablering af et europæisk program for metrologisk forskning med deltagelse af flere medlemsstater.

Metrologi handler om måleteknik.

Det har stor betydning for danske virksomheder, fordi pålidelige og sporbare målinger er væsentlige for produktudvikling og afgørende for global handel.

Det har også stor betydning for forskning og innovation, da der stilles stadig større krav til nøjagtige målinger, fx i forbindelse med de nye nano-teknologier.

Programmet bygger videre på et ERA-NET plus program, som blev gennemført i 2007-2008, og som fik en EU-bevilling på 21 mio. euro. Danmark deltog i programmet med fire projekter.

Der er foreløbig 22 lande, som deltager i initiativet med henblik på at få integreret deres nationale programmer i det fælles forskningsprogram.

Programmet skal øge de samlede ressourcer inden for metrologien. Dette skal ske ved at reducere omfanget af overlappende forskningsarbejde i Europa og ved at styrke de fælles ambitioner.

Som jeg nævnte indledningsvis, er det forventningen, at det tjekkiske EU-formandskab snarest vil indlede forhandlinger med Europa-Parlamentet med henblik på en aftale.

Europa-Parlamentet har endnu ikke færdigbehandlet dette forslag, men der ligger et udkast til betænkning. Det fremgår heraf, at Parlamentet har et positivt syn på Kommissionens forslag.

Rapportøren er enig med Kommissionen i behovet for at forstærke både kvaliteten i europæisk metrologi forskning og i koordinering af de nationale indsatser. Overlap og ressourcespild skal undgås.

Rapportøren lægger op til, at der skal stilles 12 ændringsforslag.

Det er ikke min opfattelse, at disse ændringsforslag vil kunne lægge hindringer i vejen for en hurtig 1. behandlingsvedtagelse.

Det foreslås blandt andet, at programmets målsætninger tydeliggøres samt at bestemmelserne vedrørende monitorering og evaluering styrkes.

FO Regeringen støtter det foreliggende forslag.

4. Eventuelt

Videnskabsministeren: Intet at bemærke.

5. Siden sidst

Videnskabsministeren: Intet at bemærke.

Ingen bad om ordet til de forelagte punkter.

Den fungerende formand spurgte, om hun måtte tage det som udtryk for, at videnskabsministeren havde fået det ønskede forhandlingsmandat vedrørende metrologi, og konkluderede, at det måtte hun.

FO Punkt 7. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder (ISA)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2008) 0583

KOM (2008) 0583 – bilag 3 (aktuelt notat af 20/2-09)

KOM (2008) 0583 – bilag 2 (supplerende grundnotat af 10/2-09)

KOM (2008) 0583 – bilag 1 (grundnotat af 29/10-08)

Videnskabsministeren: Det andet punkt til forhandlingsoplæg er Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder.

Dette kaldes i daglig tale ISA-programmet.

Programmet er den fælles europæiske ramme for digital forvaltning i EU.

Der er tale om en fortsættelse af et lignende, eksisterende program kaldet IDABC. Et program, som udløber med udgangen af 2009.

Formålet med ISA-programmet er at fortsætte udviklingen af relevante projekter og tjenester, som kan sikre udveksling af data og informationer mellem offentlige, elektroniske tjenester på tværs af landegrænserne i Europa.

Målet er, at én type information fra ét it-system kan deles med andre, vidt forskellige it-systemer i andre medlemslande.

ISA-programmets fokus er udviklingen af fælles tjenester, it-standarder og retningslinjerne for udvekslingen af informationerne. Fokus for programmet er således udviklingen af de tekniske løsninger samt vejledende retningslinjer.

Det er Kommissionen, som vil stå for gennemførelsen af ISA-programmet.

Men der nedsættes også en forvaltningskomité med repræsentanter for medlemsstaterne, som bistår Kommissionen samt godkender arbejdsprogrammet.

Det er forventningen, at det tjekkiske EU-formandskab snarligt vil indlede forhandlinger med Europa-Parlamentet. Og det er meget sandsynligt, at der kan opnås en aftale med Parlamentet inden punktet bliver behandlet på et rådsmøde.

Den endelige vedtagelse af ISA-programmet forventes at ske på teleministrenes rådsmøde den 12. juni 2009.

I Europa-Parlamentet er det Udvalget for Industri, Forskning og Energi, som er hovedansvarlig for forslaget. Og i udvalgsbehandlingen i Parlamentet er der fremsat i alt 49 ændringsforslag til programmet.

Mange af ændringsforslagene er af teknisk karakter, og der udestår stadig diskussioner internt i udvalget om en samlet tilgang fra Europa-Parlamentets side. Jeg vil derfor ikke gå i detaljer med samtlige ændringsforslag.

Overordnet er man i Europa-Parlamentet, ligesom i Rådet, enige i hovedprincipperne ved forslaget. Parlamentarikerne ønsker dog generelt at tænke åbne standarder ind i forslaget, hvilket er fuldt ud på linje med de danske prioriteter.

Af andre væsentlige elementer i ændringsforslagene kan nævnes en bredere inddragelse af tredjelande uden for EU, øget involvering af lokale myndigheder og

størst mulig inddragelse af eksterne interessenter i gennemførelsen af programmet.

Det vurderes, at der er gode muligheder for opnåelse af en hurtig aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet i første behandling.

FO Regeringen støtter Kommissionens forslag, idet det sikrer en fortsættelse af det eksisterende IDABC-program, som har vist sig værdifuldt for samarbejdet mellem de europæiske offentlige myndigheder på dette område.

Lone Dybkjær sagde, at hun havde to meget overordnede spørgsmål.

Det ene var, om der slet ikke havde været nogen problemer i dette her. Når man tænkte på, hvad vi i øvrigt havde haft af problemer, når vi skulle have noget som helst til at samarbejde elektronisk, så virkede dette her som om, det var det rene piece of cake, var der et drama et sted, spurgte hun og tilføjede, at det da ville være fantastisk, hvis der ikke var noget drama, og at hun så ville opfordre videnskabsministeren til at sende nogle af sted til at lære af det.

Det andet var, at videnskabsministeren faktisk havde sagt, at der i Parlamentets ændringsforslag stod noget om, at man ville prøve at få eksterne interessenter ind, og derfor ville hun meget specifikt spørge til, da vi jo bidrog kontant til programmet, om vi fik noget tilbage. Lone Dybkjær tilføjede, at hun måske havde læst det for overfladisk, men at hun ikke syntes, hun kunne se noget sted, om Danmark kunne få nogle opgaver på det?

Den fungerende formand sagde, at det var godt og naturligt, at Danmark naturligvis støttede, at det skal være baseret på åbne standarder, det havde vi jo tradition for. Men hun ville gerne vide, hvordan støtten var til det i øvrigt. Europa-Parlamentet havde ændringsforslag om det, men hvad med de andre lande. Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun spurgte, fordi hun syntes, det var meget afgørende, at man kæmpede hårdt for, at det blev åbne standarder, så måtte der hellere gå noget mere tid, inden man blev enige.

Det andet Anne Grete Holmsgaard gerne ville vide, var, hvordan man vurderede etaperne i dette her, om der var en ordentlig feed-back-mekanisme, en ordentlig vurdering, sådan at man kunne få bruger-operabiliteten ind også. Det var jo ofte et af de steder, hvor det gik galt, når man skulle samkøre, og i det hele taget, når man skulle udvikle og implementere it-systemer, tilføjede hun.

Videnskabsministeren sagde som svar på den fungerende formands sidste spørgsmål, som også flugtede det, Lone Dybkjær havde stillet, at her var et område, hvor vi var utroligt godt med, når man sammenlignede med samtlige medlemslande, og at der måske derfor var nogle, der umiddelbart følte, at de ville få mere ud af det, end vi ville. Men det ændrede jo ikke ved, at vi i mange sammenhænge var bundet i teknologi og infrastruktur og en befolkning, der var bedre til at udnytte det, sagde videnskabsministeren, og derfor var han ikke så bange for, at vi ikke ville få optimal glæde af dette her projekt. Og det var jo noget, der allerede kørte, det var en videreudvikling af det, tilføjede han.

Lone Dybkjær sagde, at det var hun overhovedet ikke i tvivl om. Det var mere det, at det jo kostede nogle penge, og at hun gerne ville vide, om vi fik nogen af dem tilbage.

Videnskabsministeren svarede, at det jo ikke lå helt i punktet. Han troede, at det, man bedst kunne sammenligne det med, var, den måde hvorpå man forsøgte at fremme den digitale forvaltning i Danmark. Det kunne være, at det var sagt lidt for firkantet, men at man kunne sige, at det jo dér også var et spørgsmål om at få kommunerne til at spille sammen, og her var det så landene, der skulle spille sammen. Derfor troede videnskabsministeren ikke, at vi kunne komme og sige, at vi ville deltage i den gevinst, for der var ikke tale om projekter og infrastruktur på den måde.

Men så var det jo rigtigt, svarede videnskabsministeren Anne Grete Holmsgaard, at der var i hvert fald så et par af ændringsforslagene fra Parlamentet, som hørt med danske øren lød interessante bl.a. det om åbne standarder. Og til det, kunne han kun sige, at det, der jo lå i det, og at det var derfor, han allerede i det indeværende møde gerne ville have et mandat, selv om det var noget, der først ville blive effektueret i løbet af foråret, netop var, at vi ønskede at kunne gå aktivt ind. Og det ville måske på grund af parlamentsvalget komme til at gå lidt hurtigere i dette forår, end det mange gange ellers gjorde. Videnskabsministeren tilføjede, at de var meget opmærksomme på det spørgsmål, og at han derfor også havde nævnt det i sin forelæggelse.

Lone Dybkjær sagde, at der var et budget, der var på 164,1 mio. euro, at hun ikke havde nogen problemer med det, og heller ikke havde problemer med at give mandatet. Men de 164,1 mio. euro skulle jo bruges af nogen, så hvis nu landene skulle spille sammen, så var der nogen, der skulle forbinde dem, var der nogle danske operatører inde i det, eller var der nogle konsulentopgaver, spurgte hun. Lone Dybkjær mente, at hvis man sagde, at to lande skulle bindes sammen og have data, der gik over grænserne ligesom i kommunerne, så var der nogle mennesker, der skulle udvikle det.

Den fungerende formand sagde, at billedet med kommunerne sådan set var udmærket, og at det så her var landene, der var koblet sammen på tværs. Men det stillede jo meget store krav til brugerfunktionaliteten, når man skulle have forskellige landes forskellige administrationskulturer og sprog til at spille sammen på en måde, så man sagde, at det var vel nok godt, at man kunne få informationerne her frem, i stedet for, at man sagde, at nu er det også blevet trukket ned over hovedet på os.

Det andet, den fungerende formand ville sige, var, at det var et tidligt mandat, og at de var rigtig glade for det.

Den fungerende formand tilføjede, at hun troede, at hun på hele Europaudvalgets vegne kunne sige, at de lagde overordentligt stor vægt på, at videnskabsministeren hev et resultat i land, der var baseret på åbne standarder.

Videnskabsministeren sagde, at de sidste ville han bestræbe sig på, og at han straks med det samme ville sige, at det var noget af det, de ikke havde været dybt inde i, fordi det forelå til behandling på grundlag af det, Parlamentet havde arbejdet med, og at han derfor lyttede til alt, hvad der blev sagt, og at der hidtil ikke var sagt noget, han ikke ville tage ned og arbejde for.

Men der var måske ét punkt, hvor han havde problemer, sagde videnskabsministeren, for hvis han forstod, at Lone Dybkjær mente, at der skulle være nogle ting, som vi ville kunne tilkæmpe os fra dansk side i forbindelse med, at man skulle

udvikle denne her digitale forvaltning i Europa, så troede han ikke, at han kunne leve op til det. Som han oplevede det, så var der fælles midler til at løfte det samlede projekt, ligesom vi i Danmark også havde centrale midler, der gjorde, at kommunerne blev løftet op, på samme måde var det med dette projekt, at vi ønskede, at det samlede projekt skulle løftes, men at det ellers var de enkelte lande, der med deres – kunne man sige - digitale forvaltning skulle få det optimale udbytte af det. Så han var ikke sikker på, at han kunne leve op til at skabe særligt gunstige forhold for danske operatører eller investorer.

Men for så vidt angik det andet, sagde videnskabsministeren, skulle der, som man også kunne se af ændringsforslagene, ikke være nogen større tekniske problemer.

Den fungerende formand konstaterede, at der ikke var nogen, der havde talt imod forhandlingsmandatet, og konkluderede, at videnskabsministeren havde fået det ønskede forhandlingsmandat.

FO Punkt 8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. .../... om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum ("forordningen om animalske biprodukter")

– Tidlig forelæggelse

KOM (2008) 0345

KOM (2008) 0345 – bilag 3 (aktuelt notat af 19/2-09)

KOM (2008) 0345 – bilag 2 (grundnotat af 7/7-08)

KOM (2008) 0345 – svar på spørgsmål 1 (af 9/2-09 om anvendelse af animalske biprodukter)

EU-note (08) – E 37 (notat om Europa-Parlamentets behandling)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 181, side 666 (seneste behandling i

EUU 14/1-09) – FO trukket tilbage

Fødevarerministeren: Jeg forelægger forslaget om animalske biprodukter til forhandlingsoplæg med henblik på tidlig forelæggelse. Jeg var i udvalget tilbage i januar med forslaget, men da var der et behov for en afklaring af en række tekniske spørgsmål.

Jeg vil gerne præcisere, at forslaget ikke tager sigte på at ændre grundprincipperne i den nugældende forordning.

Formålet med forslaget er at opdatere gældende lovgivning med henblik på at forenkle lovgivningen ved indførelse af klarere regler og en mere risikobaseret tilgang til håndtering af biprodukterne. Samt at sikre en afklaring i forhold til anden fælles skabslovgivning.

Hovedprincippet i reguleringen er således fortsat, at alle animalske biprodukter fra dyr, der ikke er egnet til konsum, udelukkes fra fødevarekæden.

Det punkt, der var usikkerhed om ved den sidste forelæggelse i januar, var spørgsmålet om forbrænding af animalske biprodukter som affald eller brændsel. Jeg kan her henvise til besvarelsen af spørgsmål 1 fra Europaudvalget (spørgsmål 1 – KOM (2008) 0375).

Jeg vil prøve at sige lidt nærmere omkring problemstillingen. Formålet med biproduktforordningen fra 2002 var at forhindre smitte fra dyr til andre dyr eller til mennesker. Forbrænding af animalske biprodukter skulle blandt andet derfor udelukkende ske som affald.

Siden den nugældende forordning trådte i kraft, er der kommet et stigende fokus på alternativ energiudnyttelse, herunder forbrænding af animalske biprodukter, blandt andet husdyrgødning.

Evalueringen af den nugældende biproduktforordning har da også vist, at det er uhensigtsmæssigt, at animalske biprodukter ved forbrænding per definition skal forbrændes som affald, og således hindrer miljømyndighederne i at vurdere de animalske biprodukters anvendelsesmuligheder.

Derfor er der i forslaget indsat en mulighed for, at animalske biprodukter kan forbrændes som brændsel, såfremt dette sker i overensstemmelse med reglerne i miljølovgivningen i øvrigt.

Biproduktforordningen forholder sig ikke til definitioner og principper for affald og affalds anvendelse. Dette er blandt andet blevet præciseret i formandskabets kompromisforslag ved, at der er indsat en definition af affald, som henviser til Affaldsdirektivets definitioner.

Forslaget ændrer altså ikke ved, at det er miljømyndighederne, der fastlægger, hvorvidt et givet biprodukt skal defineres som affald eller som brændsel, og hvilke miljømæssige krav, der skal stilles til forbrændingsprocessen.

Pålægning af afgifter i forbindelse med forbrænding af affald/brændsel er et nationalt anliggende og er reguleret af miljø- og afgiftslovgivningen, hvilket forslaget heller ikke ændrer ved.

I forhandlingerne i Rådet er der ikke væsentlige udestående problemer. Der har i Rådet generelt været fokus på meget tekniske emner eller forenkling af forordningsteksten. Og fra dansk side er vi tilfredse med formandskabets seneste tekstudkast, hvor vi er blevet imødekommet.

Det forventes fortsat, at der kan findes et kompromis med Europa-Parlamentet i førstebehandlingen af forslaget.

Regeringen er generelt positiv overfor forslaget, men arbejder som nævnt for mindre forbedringer af forslaget. Regeringens mål er at sikre den mest rationelle og ressourceeffektive bortskaffelse af biprodukterne efter fremgangsmåder, som effektivt sikrer sundheds- og miljøbeskyttelsen.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side forholder sig positivt til forslaget, idet man kan støtte, at reglerne forenkles, og at der fastsættes en mere risikobaseret tilgang til kontrol, samtidig med at beskyttelsesniveauet opretholdes. Herudover vil man fra dansk side arbejde for:

- muligheden for at national transport af animalske biprodukter kan undtages kravet om handelsdokumenter, under forudsætning af, at der benyttes et andet system, der er godkendt af myndighederne, og som sikrer sporbarheden,
- en præcisering af, at visse animalske biprodukter kan udnyttes som energikilde i form af brændsel, når disse ikke er affald i henhold til fællesskabslovgivningen på miljøområdet.

Den fungerende formand takkede for de svar på spørgsmålene, de havde modtaget skriftligt og tilføjede, at hun havde haft nogle problemer med helt at forstå de sidste 7 linjer, som hun syntes virkede lidt uklare, men ville så sige, hvordan hun havde forstået det, og så få svar på, om det var rigtigt opfattet.

Den fungerende formand sagde, at som det var nu, var animalske biprodukter pr. definition affald, og at det, der så åbnedes op for her, var, at de kunne omkategoriseres til brændsel. Formanden tilføjede, at så voksede hendes skepsis, og at hun så havde ret i den skepsis, hun havde givet udtryk for sidste gang i deres udmærkede diskussion, for det var jo ikke sådan, at man ikke kunne afbrænde animalske biprodukter i de europæiske lande, som det var nu, det kunne man godt, det fulgte så af de regler, der var, og det fulgte af de miljøkrav, der var.

Men i det øjeblik, hvor man kunne omkategorisere til, at det var et brændsel, skete der nogle ting. Hvis man tog Danmark som udgangspunkt, ville man sige, at

det var blevet flyttet fra at være affald til at være brændsel, så ville det være afgiftsfrit – det var det første, der ville ske – der ville også ske det, at man havde nogle andre krav til afbrændingen i afbrændingsanlægget, fordi der faktisk var forskel på, om det var kategoriseret som affald, eller det var kategoriseret som et brændsel.

Den fungerende formand tilføjede, at hun jo af gode årsager ikke kendte lovgivningen i alle mulige andre lande, hun vidste ikke, hvor mange af dem, der havde affaldsafgifter og hun vidste ikke, hvor mange af dem, der havde forskel på miljøkravene til den ene og den anden type anvendelse, men da dette her jo ikke handlede om, at det ikke kunne afbrændes i forvejen, det kunne det godt, men så som affald, så syntes hun, at det var meget u hensigtsmæssigt på dette område at støtte, at man via en forordning kan omklassificere det til brændsel.

De andre ting i forordningen havde formanden ingen problemer med, tilføjede hun.

Per Clausen sagde, at det, han ville sige, var lidt af det samme, fordi hele diskussionen om, om det var miljømæssigt fornuftigt at brænde ting af i forhold til alternativerne, jo var en forfærdeligt kompliceret sag. Og han syntes, at det ville være uforsvarligt at gå ind og lave sådan en generel mulighed for, at man kunne kalde disse ting for brændsel i stedet for affald. Så hvis den fungerende formand havde forstået fødevareministeren rigtigt, og det frygtede han, så kunne Per Clausen under ingen omstændighed støtte mandatet.

Lone Dybkjær sagde, at hun havde vedrørende afgiftsdelen forstået, at der var forskel på, om det var affald eller brændsel.

Lone Dybkjær sagde, at hun havde forstået, at det under alle omstændigheder skulle afbrændes, idet hun så væk fra, at der var nogle ganske få undtagelser, hvor det ikke skulle, eller hvad?

Men affaldet skulle jo håndteres, sagde Lone Dybkjær, og som hun forstod notatet (KOM (2008) 0345 – bilag 3 (aktuelt notat af 19/2-09)) var det nu skærpet i forhold til tidligere for så vidt angik undtagelsesmulighederne. Der var en streg ude i marginen, så hun ville tro, at det var ændringen, men hun ville gerne korrigeres, hvis det var forkert.

I det sidste forslag, der havde været fremme, kunne man bortskaffe døde dyr ved nedgravning eller forbrænding på stedet, det kunne man ikke mere, men man kunne måske finde en anden metode at bortskaffe nogle ting på, hvis der var tale om få mængder, sagde Lone Dybkjær og tilføjede, at det vidste hun så ikke hvad var, og at hun gerne ville spørge til det. Der stod, at det kunne ske gennem dagrenovation, sagde hun og spurgte, om det så ville sige, at små halvdøde dyr kunne smides i dagrenovationen.

Det andet spørgsmål, Lone Dybkjær havde, var, hvad den miljømæssige forskel var på at behandle det som affald og som brændsel.

Det tredje spørgsmål var, at hun havde forstået, at de animalske biprodukter sådan set var meget gode, hvis man anvendte dem i forbindelse med forbrænding, fordi de var energiholdige og derved kunne give en mere effektiv afbrænding, og hun spurgte, om det var forkert.

Lone Dybkjær tilføjede, at hun ikke forstod, hvad forskellen var på, om man kunne affaldsafbrænde det eller brændselsafbrænde det, bortset fra forskellen på afgiften, den var hun med på.

Den fungerende formand sagde, at hun måske troede, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis fødevareministeren, fordi det var hylende komplekst, ville få en af sine embedsmænd til at sige noget, om de tre kategorier i af animalske biprodukter, som der var i øjeblikket, og som afhængig af smittetekategorien kunne bruges til forskellige ting. Formanden troede, det ville være meget fornuftigt at gennemgå dem plus det, Lone Dybkjær havde spurgt om, hvilke miljømæssige krav der var afhængige af, om det kategoriseredes som affald eller som brændsel.

Fødevareministeren sagde, at det jo var yderst teknisk kompliceret, og at hun jo også havde valgt en kortere forelæggelse i forhold til de oplysninger, der var med sidste gang, bl.a. i forhold til kategorierne, som hun havde nævnt sidste gang.

Fødevareministeren tilføjede, at de var med i samlenotatet (KOM (2008) 0345 – bilag 3 (aktuelt notat af 19/2-09)), og der var nogle regler om, at nogle af kategorierne måtte man anvende, og nogle måtte man ikke anvende, som hun lige huskede det, var det to ud af tre. Men det kunne de få fulgt op af embedsmændene, tilføjede hun.

Der var en helt korrekt gengivelse, den fungerende formand og Per Clausen var kommet med, i forhold til, hvad dette her handlede om, det var den rigtige fortolkning, sagde fødevareministeren og understregede i forhold til det og i forhold til det, Lone Dybkjær havde sagt, at her blev der overhovedet ikke taget stilling til miljøforholdene og til, hvad der kan lade sig gøre miljømæssigt. Det var udelukkende en stillingtagen til anvendelsen som affald og som brændsel, og så skulle det jo leve op til de bestemmelser, der måtte være miljømæssigt, men som lå i miljølovgivningen.

Det var rigtigt, at der så også var den nationale forholden sig til, hvordan afgiftsproblematikken var, sagde fødevareministeren og tilføjede, at hun var klar over, at der havde været en del drøftelser i national sammenhæng i forhold til, hvordan afgiftsstrukturen skulle være, og at det også havde spillet en rolle i forhold til dette her.

Fødevareministeren sagde, at hun syntes, at en af hendes embedsmænd skulle følge op i forhold til de tekniske spørgsmål fra Lone Dybkjær.

I forhold til bortskaffelseskravene havde de sidst talt om, at der var de forskellige muligheder for bortskaffelse, sagde fødevareministeren, og at hun kunne huske, at de bl.a. havde diskuteret, hvordan det kunne ske i bjergegne, hvor det måske var svært fremkommeligt og derfor hensigtsmæssigt at grave det ned. Men det var nogle undtagelser, der allerede var i den gældende lovgivning, og som sådan set ikke ville blive ændret her, tilføjede hun, men som var der og som simpelt hen var der af praktiske hensyn i forhold til, hvad der overhovedet kunne lade sig gøre, og som man derfor mente var sundhedsmæssigt forsvarligt.

Fødevareministeren gav ordet til sin embedsmand Eva Holm Hansen, for at følge op på spørgsmålet fra Lone Dybkjær.

Eva Holm Hansen, Fødevarestyrelsen: Det er sådan, at animalske biprodukter er her delt op i tre kategorier, og det er de sådan set også i den nuværende lovgivning, alt efter hvor stor risiko de udgør

I kategori 1-materialet hører BSE-materiale, og BSE-materiale er materiale fra dyr, der mistænkes for at være smittet med BSE eller er smittet med BSE, det er bl.a. det, vi også betegner som kogalskab. Det er også forsøgsdyr, altså dyr, der har været brugt til forsøg, og det er selskabsdyr, hunde og katte, det er dyr i zoologiske haver, og det er specificeret risikomateriale, det vil sige det, man fjerner fra slagterierne i dag fra drøvtyggere, netop som en foranstaltning med hensyn til kogalskab. Ydermere kan det være kød fra dyr, som er indgivet forbudte stoffer.

Til kategori 2-materiale hører selvdøde dyr, som man finder ude hos landmanden, som han har hver dag, det er også animalske produkter, som indeholder restkoncentrationer fra lægemidler, og det er husdyrgødning og indhold fra fordøjelseskanalen og dyr, som er slået ned i forbindelse med udbrud af smitsomme sygdomme.

Kategori 3-materiale er primært kød og affald fra dyr, som er godkendt til konsum, og det er så i den kategori, man bl.a. anvender animalske biprodukter til produktion af foder til visse dyr, vel at mærke, bl.a. kæledyr.

Kategori 4-materiale er kød, som vi ikke traditionelt spiser som mennesker f.eks. lungerne fra svin, som hunde godt kan lide.

Den fungerende formand spurgte om, hvad man måtte gøre med de forskellige tre kategorier, det ville hun gerne have belyst, hvis Eva Holm Hansen lige ville tage det med.

Eva Holm Hansen, Fødevarestyrelsen: Ja, kategori 1-materialet er det, der er mest begrænsende med hensyn til, hvad det må anvendes til. Kategori 1-materialet skal gå til et kategori 1 forarbejdningsanlæg eller et forbrændingsanlæg.

Kategori 2-materialet går også typisk set til et kategori 2-forarbejdningsanlæg, og det må så anvendes til foder til pelsdyr, altså mink, da det er dyr, der ikke indgår i fødekæden, det er ikke dyr, vi spiser.

Kategori 3-materialet kan man anvende til foder til selskabsdyr, og der er også mulighed for at anvende materiale fra denne kategori til andre tekniske formål.

Lone Dybkjær spurgte, om det, man så snakkede om her, var kategori 1, som man nu i dag kunne anvende godt nok til noget forarbejdnings- et eller andet eller affald. Det var det, der var i kategori 1, som vi nu både kunne sende til affaldsforbrændning og i fremtiden også til brændselsforbrændning. Var det den kategori, man pillede ud, og så anvendte resten til andre ting, det var de mindre farlige, som normalt ikke ville gå til affaldsforbrændning.

Den fungerende formand sagde, at der, da det blev lavet i sin tid, var en stor diskussion om, hvad der kunne gå i bioforgasning, og der var nogle krav til hygiejnisering, før det kunne gå til bioforgasning. Formanden spurgte, om det ikke var korrekt, at kategori 2-materiale godt kunne gå til bioforgasning, hvis man bare kunne hygiejnisere det først.

Eva Holm Hansen, Fødevarestyrelsen: Svarede ja til den fungerende formands spørgsmål.

Lone Dybkjær sagde, at hun havde forstået, at de havde givet mandat.

Pia Adelsteen sagde, at spørgsmålet var, om det var noget, der skulle brændes eller ikke brændes.

Den fungerende formand sagde, at Eva Holm Hansen lige skulle svare.

Eva Holm Hansen, Fødevarestyrelsen: Jo, og jeg skal svare på, om det kun er kategori 1, der kan forbrændes som brændsel. Nej, det er en mulighed, der åbnes for alle tre kategorier.

Den fungerende formand spurgte, om hun måtte prøve at opsummere det, så hun troede, at de kunne forstå det.

Det var sådan, at den ændring, der blev foreslået, og som regeringen støttede, gjaldt alle tre kategorier, altså at man skulle kunne omklassificere døde dyr med og uden smitte fra at være affald til at være brændsel. Og når man omkategoriserede det til at være brændsel, skete der noget med afgifterne, og der skete noget for så vidt angik forbrændingsanlæggene, fordi der var forskellige krav til de anlæg, hvor man brændte brændsel af, og anlæg, hvor man brændte affald af. Den fungerende formand spurgte, om det var rigtigt.

Eva Holm Hansen, Fødevarestyrelsen: Svarede ja til spørgsmålet.

Lone Dybkjær spurgte, hvad det så betød. Hvorfor i alverden ville man have det over og bruge det som brændsel og ikke nøjes med at have det som affald?

Lone Dybkjær tilføjede, at hun simpelt hen ikke kunne forstå, at der skulle være den der forskel.

Fødevarerministeren svarede, at det var, fordi der var en bedre energiudnyttelse som brændsel end som affald.

Den fungerende formand sagde, at hun ikke syntes, de skulle overlade dette her til embedsmændene, da det ville være synd for dem at skulle starte på den del af det. Men hendes udlægning af det, var, at det var en kamp om biomasse, det var kampen om at få det i kraftværker i stedet for at skulle behandle det som affald, hvor det blev behandlet på en anden måde. Det ville sige, at det var både en anden måde miljømæssigt og også en kamp om, hvad biogassen skulle have adgang til, og hvad der skulle brændes af.

Fødevarerministeren sagde, at det jo også var en korrekt gengivelse, fordi det var det, der var tale om. Det var i øvrigt også meget med i svaret på spørgsmål 1, (spørgsmål 1 – KOM (2008) 0345) at her talte man faktisk om en udmærket energikilde, som vi gerne ville støtte, at man havde mulighed for at kunne udnytte.

Fødevarerministeren understregede igen, at man her gav mulighed for det i EU-forordningen, hvordan det så blev tacklet nationalt, det var en voldsom diskussion, som man også havde haft, og den forholdt sig til afgifterne, og den forholdt sig til de miljøkrav, der var i forbindelse med, at man måtte anvende det.

Lone Dybkjær spurgte, om der var nogen principiel forskel på, om man affaldsbrændte, eller man bare brugte det som brændsel. Hun gik ud fra, at det gik ud i en eller anden energiform til sidst, eller hvad?

Lone Dybkjær spurgte, om effektiviteten var meget mindre, eller større, da man jo udnyttede energien i alle de der affaldsforbrændingsanlæg, man havde stående rundt omkring, tilføjede Lone Dybkjær.

Fødevarerministeren sagde, at hun - med fare for at bevæge sig ud i noget, hun ikke havde så megen forstand på, fordi de i virkeligheden var ovre på miljøområdet - ville sige, at man, som det også fremgik af svaret, betragtede dette her fedt fra animalske biprodukter som indeholdende en høj brandværdi og værende en